

Déli Hírlap

Onor. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Maghiare din România
Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzés száma 83.
(Dos. No. 934/1938)

Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

A MUNKÁS IGAZSÁGA

Írta: Dr. PUHALA SÁNDOR

A kapitalizmus határtalan lehetőségeket nyújtott a tökéseknek. Az európai népesség elszaporodásával a régebbi gazdasági rend az évenként mértani arányban növekvő szükségletet nem elégíthette ki. A kapitalizmusnak meg kellett születnie tehát, mert másképp az európai tömegeknek munkával és kenyérral való ellátásának a hiánya véres összeütközésekhez vezetett volna. Csak hogy a kapitalizmus kialakulásához új társadalmi rend is kellett, hogy benne a munkástömegek szabadon mozoghassanak és hogy a töke biztonságát fejedelmi önkény ne veszélyeztesse. A XVI. század korai kapitalizmusa még óriási akadályok előtt állott, mert még hiányzott a politikai szabadság a munkások számára és hiányzott a töke, a magántulajdon szentsége, a XVII. és XVIII. század kapitalizmusa újabb lendületet nyert a fejedelmek által, akik virágzó üzemeket alapítanak, hatalmas nyereségre tesznek szert s példájukat magánosok is követik. Mindez azonban csak megcsillanása a jövőnek. Az igazi arany-folyó — a kapitalizmus — csak aztán indult el szélesen és mélyen is hömpölyögve, miután a kiváltságos osztályok jogait az akkori új rend megdőntötte vagy legalább is alaposan megnyírhatta.

A kivételes jogokhoz való görcsös ragaszkodás nagy szenvedést okozott a jobbágyoknak is, és talán még többet a munkásoknak. Amíg az egyéni kezdeményezés és szabad verseny lehetősége nem valósult meg, addig sem a termelés, sem a termények kicselezése, elszállítása, a szükséglet szerint való szétosztása nem történhetett meg s e miatt a nehezen átalakuló társadalmi rendben megrázkódtatások mentek végbe, amelyek leginkább a munkástömegeket sújtották. A régi társadalmi szervezet fennállása idején voltak Európa több ipari vidékén területek, ahol az ipari munkásság, de az egész lakosság is, állandóan az éhhalál veszedelmében forgott. A kapitalizmus a maga nemzetköziségében, korai formájában, egyaránt gyilkolta a német takácsmestereket és az angol gyáripari munkásokat. Nemzedékek életereje csökkent, mert a gyermekek betegségben fogantattak és éhínségben nőttek fel. Ugyanakkor más területeken, ha jó lett a termés, állatoknak adták az embernek való táplálékot, és rossz termés idején ugyanott jelentkezett az éhínség.

A kapitalizmus azonban a történeti fejlődés szempontjából mindenképpen magasabbrendű alakulat, mint amilyen volt valamikor a görög városállamok, a római latifundiumok vagy mezopotámiai uralkodók rabszolgák munkájára alapított gazdasági rendszere vagy a feudális gazdasági rendszer a keresztény középkorban. Amint kétségtelenné vált, hogy a személyi és vagyoni szabadságra vonatkozó erős korlátozások az európai szükségletet kielégíteni nem tudták, hogy a kiváltságos jogok az időhöz és helyhez kötött munkaerő, a céhek megszorító szabályai, a számtalan különleges, városi és magántulajdon nagyobbító váomok csak kerékkötői a haladásnak, az ellátásnak, nem sima átalakulásnak nyílt meg az útja. A kapitalizmus tehát történeti szükséglet volt, elkerülhetetlen. Ott indult meg és erősödött meg leg hamarabb és leginkább, ahol a szabadság és szabad mozgás alapfeltételei már megvoltak, tehát először is Angliában. Csak a Napoleon leveretése után bekövetkezett aránylag hosszú béke idején, vagyis 1814—48 között jutott a kapitalizmus kizárólagos uralomra a három nagy nyugati országban, Francia-, Német- és Olaszországban és innen terjedt tovább keleti irányban.

Ebben a hatalmas fejlődésben eleinte szóhoz sem jut a munkás igazsága. Az aranytól elkáprázott a kapitalisták szeme és eltompult a lelkiismeretük. A munkások kibeszálásának alig van gátja. Az önzés és a kapzsiság megfojtja a keresztény művelődés eredményeit. Az igaz, hogy a gyáripar, a technikai haladás a háttérben: eszközök rohamos fejlődése, a tengeri kereskedelem nagyszabású kialakítása mind ha-

talmas lehetőséget nyújt a vagyontalanoknak a kenyér megszerzésére, de ez a kenyér szegénytelenesen kevés, mai mértékkel mérve embertelen. Akkor azonban megtörténhetett pl. a már akkor is virágzó angol kapitalizmus területein, hogy hat- és nyolc éves gyermekek dolgoztak az ipari vállalatokban, hogy a munka idejének egyetlen szabályozója volt: a munkás testi erejének teljes összeomlása, mert a napi munkaidő tizenégy, sőt tizenhat óra is volt. Az idő előtt kidőlt munkásnak nem volt semmiféle joga ahhoz, hogy rokkantságában védelmet kérjen a maga és gyermekei részére, a nyomor lett osztályrésze s ebből csak úgy menekülhetett, ha feleségét és gyermekeit hasonló sorsra számhatta. A munkás igazsága még mélyen eltemetve, mozdíthatatlannak látszóan pihent a kényszerű történeti fejlődés méhében.

Az erősütemű gazdagodásban, a nagy mohóságban elsülkád a munkás igazsága. Az az igazság, hogy a termelt javakból jogos része van neki is. Az állampolgári egyenlőség reá vonatkozóan csak papirosszabadság. A munkás erejének kifacsarása az itt-ott óriásivá nőtt aranyhegyek kedvéért sokáig tart. A vagyonos polgári osztályok keletkezésének ez idejében a munkás egyedül van. Az Egyház volt egyedül a pártján, de szavát meg sem hallgatták a beati possidentes, a birtokló boldogok. A vagyon megoszlik, csak a munkásnak nem jut belőle több a pusztán megmaradásnál. Föld és ház helyett a nemzeti vagyon nagy része már ipari és kereskedelmi vállalatokban fekszik, részvényekben, papirokban, és mindez lehetetlen volna a munkát szolgáltató munkástömegek nélkül, a munkáskérdés mégis nehéz vajadás

Göbbels beszéde:

Európa zárt védelmi egység minden angolszász megrohanás ellen

Berlinből jelenti a Rador: Göbbels dr. német birodalmi propagandaminiszter kedden a duisburgi városi tanács nagytermében a hallgatóság előtt beszédet mondott.

Beszéde bevezető részében kijelentette Göbbels dr., hogy Duisburgban tett látogatása alkalmával ismét meggyőződhetett a nyugatnémet, országi városok lakosságának példás viselkedéséről.

A német harci szellem a plutokrata angol háborus uszítóktól terrortámadásai ellen itt nyugaton „erkölcsi védbástyát” emelt — mondotta, majd így folytatta:

— Az ellenség elmúlt télen tett jóslásait a tények olyannyira megcáfolták, hogy a torkára fagyott a szó.

Az angolszászoknak sem erejük, sem bátorságuk a tengely életfontosságú állásainak megtámadására

— Észak-Afrikában — folytatta Göbbels dr. — az angolok emberben és hadianyagban való fölényükre támaszkodva elhatározták, hogy általános támadásba kezdenek. Már Dieppenél bebonyosodott, hogy az angolszászok képtelenek voltak Európa ellen olyan megrohanást intézni, hogy megvalósítsák a második arcvonalat és ezért szakadatlan veszteségük és visszavonulásuk után

legalább látszatsikert akarva felmutatni, a legcsekélyebb ellenállást ígérő pontot választották.

Ugyanez a cél vezette az angolszászokat a Francia-Észak-Afrika ellen intézett és minden cinizmuson túlvető támadásukban is. Mindkét katonai akció azt bizonyította, hogy

az ellenségnek sem ereje, sem bátorsága

után jut szóhoz, csak éppen a munkás igazsága késik a legtovább, se háza, se földje, se részvénye, ellenben új urai vannak, a nagy kapitalisták, akik mindaddig nem hajlandók a proletariatus helyzetének az orvoslására, amíg a jogai kicsikarására végre szervezetbe tömörült munkásság, legelőször a tejedelmi hatalom kiegyensúlyozó segítségével, az elfogadhatóbb emberi viszonyokat meg nem szerzi a maga számára.

A munkás igazsága mindinkább előre tört. Ma már a munkásvédelmi törvények egész rendszere öröklik a munkás igazsága felett. A korai vagy akár a XIX. századi kapitalizmus kinövésait lenyeste az újkor törvényhozás, amely felismerte és elismerte a munkás igazságát. És ez az örömdetes változás és kialakulás még akkor történt meg, amikor a munkásság nemzetközi alapon és az osztályharc hevesítőjétől elvakultan állt át az ellenséges érzéssel a nemzeti társadalommal szemben, hirdetőn boldogulása feltételül a maga osztályának az uralmát minden más osztály és minden nemzet fölött.

Az első világháború után eszmélt rá a munkásság az európai nemzeti államokban arra, hogy a nemzetköziség megváltó erejében való hit csak a fejlődést, a boldogulást akadályozó ábránd. A most dúló háborúban, amely századokra veti meg az újabb nemzeti és társadalmi fejlődés alapját, a munkás a külső és a belső front egyik legnagyobb erőssége. Eppen ezért elmaradhatatlan hogy igazsága a maga és családja életbeli feltételeinek a jelentős javulása javára valóra ne váljék, hogy az emberi élet biztos alapjainak a birtokán túl a testi és szellemi művelődés legmagasabb fokára való feljutása is meg ne történhessen. Minél inkább és minél ösztönözten válik az előbb nemzetközi nevelésű és érzésű munkásság a nemzeti államiság szerves, alkotó részévé, annál inkább jut diadalra az igazságos sorsokat rendelő nemzeti államban a munkás igazsága.

Az idej német támadások kivétel nélkül elérték a kitűzött célt.

Göbbels ezután ismertette a Szovjet elleni háború történetét, majd megjegyezte, hogy Németország felhasználta tavaly télen szerzett tapasztalatait. Hangzott, hogy a keleti hadjárat célja világos és változatlan:

A Szovjet katonai erejének megsemmisítése mind számának, mind pedig titokképességének szempontjából,

hogy Németország egyszerismindenkorra megszáadjuljon a fenyegetéstől. Kiemelte, hogy a bolszevizmus nem csak Németország, hanem egész Európa számára jelent veszélyt.

nincsen arra, hogy a tengelyhatalmakat életfontosságú és elhatározó jelentőségű állásokban támadja meg.

— Ami a második arcvonalat illeti, ebben a tekintetben a német szempont bizonyult helyesnek. Ugyanis óriási különbség van a Kreml, valamint a kommunisták bujtogatására feltűzött utca nyomására Sztalinnak tett Churchill-féle ígéretet és a rideg valóság között. Sztalinnak a második arcvonal felállítása érdekében Londonhoz intézett segélykérő leveleit az angol fővárosban nem hallották. Bármelyik katonai szakértő megállapíthatja, hogy az európai földrész zárva van minden brit megrohanással szemben.

A német tengeralttjáró fegyverem sikerének ismertetése után Göbbels éles hangon támadta Churchill, akinek sohasem lehet megbocsátani

az ártatlan polgári lakosság ellen indított háborúját.

Dicsőítő hangon szól a német polgári lakosságról, amely megértette a pillanat súlyos voltát. Figyelmeztette az angolokat Hitler vezér kijelentésére, amely

Németország mostani helyzete előnyösebb, mint 1917-ben volt

A továbbiakban kijelentette, hogy Németország helyzete most sokkal előnyösebb, mint volt 1917-ben. A német kormány abban a helyzetben van, hogy emelheti az élelmiszer-fejadagokat.

Az amerikaiak nagytomlásaira Németország a legalaposabb háborús felkészültséggel felel. A végső győzelem csak idő kérdése. A német népek el-tökélt szándéka a győzelem kivívása s minden erejét latba veti.

A német nép egészséges derülattal szemléli a helyzetet, teljes mértékben ismeri ennek a háborúnak a jelentőségét úgy a német nép, mint szövetségesi s egész Európa anyagi és eszmei javai érdekében.

Szent háboru ez, az életért s a földért, az erő és

szert

egy napon eljön a visszavágás napja.

Göbbels dr. ezután rámutatott arra, hogy a tengelyhatalmak európai sikerén kívül Japán Kelet-Ázsiában vitathatatlan eredményeket ért el.

éltrevalóság érvényesítéséért. Az ellenség nem titkolja, mily sorsot szán a németeknek győzelme esete-re. A versaillesi állapotnál sokkal rosszabbat. Kitért erre vonatkozóan Göbbels miniszter a német ifjúsággal kapcsolatban brit deportációs-tervekre, majd hangsúlyozta, hogy mindez csak megszilárdítja a német nép elhatározását, hogy

a plutokratá-bolszevista szövetség teljes megsemmisítéséig küzd.

Idézte a miniszter Hitler vezérnek a sportpalotában mondott beszédéből azt a kijelentést, mely szerint egyetlen polgári államrendezés sem éli túl ezt a háborút, befejezésül pedig hangsúlyozta, hogy a munka és a harc szent fanatizmusa a biztos győzelem záloga.

Román csapatok Alagir térségében visszavetették a szovjet erőket

Tunisz és Libia partjainál élénk légi harcok folynak

A német vezéri főhadiszállásnak szerdán délben kiadott harctéri jelentése szerint a keleti harctéren Tuapsetől északra levő hegyvidéken az ellenség egyik kisebb harci egységét bekerítették és megakadályozták kitérés kísérletét után felmorzsolták.

Alagir térségében a román csapatok a hegyekbe vetették vissza a szovjet egységeket. Német páncélosok erős ellenséges támadásokat hárítottak el és más helyen, előőrsi állásban ellenséges erőket semmisítettek meg. Ezekben a harcokban több mint háromszáz hadifoglyot ejtettek és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. A német légierő a Káspi-tengeren el-süllyesztett három ellenséges hajót, köztük egy petróleumszállító hajót.

Az afrikai páncélos hadsereg utóvédharcokat

Olasz légi és tengeri ellentámadás eredménye

A Stefani iroda közli, hogy november 8. és 16. között az északafrikai angol-szász tengeri erők ellen intézett olasz légi és tengeri ellentámadás, amelyben 827 repülőgép vett részt, a következő eredménnyel járt:

El-süllyesztettek 2 cirkálót, 2 torpedórombolót és 4 kereskedelmi hajót, míg 1 repülőgéphordozó hajót, 2 cirkálót, 1 torpedórombolót és 6 kereskedelmi hajót megrongáltak.

Ezekben a számokban nincsenek benne azok a veszteségek, amelyeket az olasz buvárhajók, továbbá a német repülőgépek és buvárhajók okoztak az ellenségnek.

A hadműveletekből 16 olasz gép nem tért vissza.

Részleges mozgósítás Spanyolországban

A nemzetközi helyzet kiéleződése, valamint a háborúnak a spanyol felségterületek közelébe jutása tette szükségessé az intézkedést

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda: Franco tábornok, spanyol államfő rendeletei uton felhatalmazta a három fegyvernem miniszterét, hogy saját megítélésére szerint elrendelje

a szárazföldi, tengeri és légi haderő részleges mozgósítását, illetve a csapatok háborús létszámra való emelését.

A rendelet módot ad arra is, hogy a tartalékos és nyugállományú tiszteket és altiszteket behívják a szükségnek megfelelő számban.

Francó tábornagy rendelete megjegyzi, hogy a nemzetközi helyzet kiéleződése, valamint az a tény, hogy a háború a spanyol felségterületek közvetlen közelébe jutott, szükségszerűen megkívánta a hozott intézkedéseket.

A Salamon-szigetekenél lefolyt harmadik nagy tengeri ütközet mérlege

Tokióból jelenti a Rador: A Domei Iroda közli, hogy Japán körökben nagy érdeklődéssel várják a Japán császári főhadiszállás újabb hadijelentését a Salamon-szigetekenél lefolyt harmadik tengeri ütközetről. Ezek a körök úgy hiszik, hogy a hadijelentés úgy hat majd, mint a bomba és a tűz, rázószerűen beszámol az amerikai haditengerészet újabb súlyos vereségéről jelentő hadműveletekről.

OSUNGKINGKINA VESZTESÉGEI

Sanghaiból jelenti a Stefani-iroda: Hivatalos orrásból közlik, hogy 1937. júniustól 1940. márciusáig a Japán bombavetők több, mint kétezer légitámadást intéztek Kína ellen s néhány százezer bombát dobtak le. Ezek a bombázások rendkívül súlyos ember- és anyagvesztést okoztak az ellenségnek. Ugyanabban az időközben a csungkinginai kormány két és félmillió katona-t veszített.

Szent Erzsébet napja

Hét évszázad távlatán át ragyog annak a fennkölt szellemű nőnek eszményi alakja, elragadó példája, akinek ünnepnapját ma üjük meg. Arpád-názi Szent Erzsébet, a királyleány, aki a távoli Tübingiában hét évszázaddal ezelőtt örökké ragyogó példáját adta a megsegítésnek, a másokért való önfeláldozásnak, minden korok csodálatára méltó. Élt mindössze huszonnégy évet, de minden lépése, minden cselekedete és nagy-nagy szeretete egyre jobban magával ragad és példaadásban maradó: Szent Erzsébet napja a szegények napja, a jótékony-ság, a szeretet napja. Hét-száz évvel ezelőtt élt egy királyleány, akinek lelkében a mások baja, szenvedése, nyomora visszhangzott, aki fejedelmi palástját is odaadta a szegényeknek, amikor már más adnivalója nem volt s akinek kötevényében a kenyér illatos rózsává változott... Hét évszázad óta minden érző, igaz szív a jótett illatos rózsáit teszi le Szent Erzsébet áldott emlékének oltárára...

Szent Erzsébet napját Timisoara-Temesvárott is, mint minden esztendőben, a jótékony-ság szellemében ülik meg. Ezen a napon nyílnak meg a gyermek-konyhák is. A Gyárvárosban a Bontila-figuruli-utca 7. szám alatti helyiségben nyílik meg az idén is a gyermekkonyha és jószívű hölgyek gondoskodtak róla, hogy az első ebéd különösen bőséges legyen. Az Erzsébetvárosban az iskolásgyermekek téli konyhája déli 12 órakor nyílik meg a Feldioara-utca 14. szám alatt. Az Erzsébetvárosban egyébként reggel 8 órakor ünnepélyes nagymisét tartanak a plébánia-templomban. Szent Erzsébet gyönyörűen faragott oltáráján. Utána a plébánia termében szeretetadományokat osztanak szét. A jószívű hölgyek gyermek-konyha a viszonyokra való tekintettel már előbb nyílik meg. A Katolikus Női Misszió jószívű szervezeteinek hölgytagjai mai lelkipapot tartanak, délben pedig a gyermekkonyhában huszonöt szegény családot megvendégségenek.

Dr. Stefanov és Milivoj (1877 - 1942)

Timisoara-Temesvár városának fájdalmas vesztesége van. Meghalt Dr. Stefanovits Milivoj orvos, a II. kerületi tisztviselő. Városunk talajából sarjadt és itt fejtette ki áldásos orvosi működését mint ahogy apja és nagypapja is itt működött, előbbi, Dr. Stefanovits Sándor, tisztviselő főorvos, utóbbi, Dr. Stefanovits Tamás kórházi főorvos minőségben. Három nemzedék hála-já kapcsolódik az orvosi család tevékenységéhez, amely a kiváló szakszerűség és az emberiség-tulajdonságait mindig egyesítette. Dr. Stefanovits Milivoj nemes családi hagyományok letéteményesként fáradozott lakosságunk egészségéért vívott harcában. Orvosi tevékenységében nem materialista felfogás vezette, hanem hivatásának tudata. Ezért veszi körül koporsóját a legőszintébb részvét mindazok részéről, akik vele akár mint orvossal, akár mint művelt férfival érintkezésbe kerültek. Erdelődés körébe nemcsak a hivatásbeli vagy hivatalos teendőket tartoztak, amelyeket becsületesen végzett el, hanem népének és polgártársainak művelődési kívánságai és feladatai egyaránt. Szerb nemzeti érzését mindig össze tudta egyeztetni azokkal a kötelességekkel, amelyeket pontosan teljesített azzal az állammal szemben, amelynek polgára volt. Hatalmas testi ereje az utóbbi hat-hét ént szívnél viaskodott a halállal, ámde az orvos tisztánlátásával ömaga-állapította meg, hogy a viaskodásnak nincs már értelme, a testi erő már el-tűnőben s így egészséges, rendes élet már ugy sem következhetné. A nehéz harc az élet megtartásáért abbamaradt tehát, hogy elfoglalja helyét az örök béke. Az élettől, a mi életünkkel való e szakadásának e szomorú és megindult pereiben mély-séges gyászban tisztelgünk előtte.

Dr. Stefanovits Milivoj 1877 augusztus 2-án született Timisoara-Temesvárott. Iskoláit ebben a városban és Budapesten végezte. A budapesti egyetem nyerte el orvosi diplomáját. Ennek megszerzése után a budapesti Szent Rókus-kórházban működött, majd szülővárosába kerülve, itt folytatott igen kiterjedt orvosi gyakorlatot és a II. kerületi tisztviselőként is eredményes és áldásos tevékenységet fejtett ki. A szerb kulturális területeken és a város társadalmi életében igen számottevő tényező volt. Halálát gyászolja özvegy Danilovits Bela, orvosőrvendéke fia, Brankó, négy nőtestvére, Jakabfalvay Zoltánné (Budapest), D'Elvert Danica, Szandits Zorka és Bili Milica, unokáik és domány Domán-szky.

Temetése ma, esütőrtökön délután három órakor lesz a II. kerületi Str. Abrud 7. számú lakásáról.

Francia bábuk az angol—amerikai sakktáblán

De Gaulle és Darlan vetelkedése mögött angol—amerikai hatalmi feltékenység lappang — Giraud az árulókat is elarolja

Francia-Észak-Afrikában a helyzet továbbra is tisztázatlan. Az angol—amerikai katonai vállalkozással egyidejűleg London és Washington részéről megindult a nagy hajtsza a politikai befolyás biztosítására. Angolszász szokás szerint: a korlátlan önzés jegyében. Amerika tehát Anglia befolyásának igyekszik gátat vetni, Nagybritannia viszont az északamerikai érdekek érvényesülését szeretné mérsékelni. London és Washington között ezért komoly nézeteltérések kerülni a sor, melyeknek középpontjában Darlan áll, akit Vichy elejtett, az angolok nem szívesen látnak, az amerikaiak azonban előtérbe helyeznek. A Stefani iroda értesülése szerint amerikai politikai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Eisenhower tábornok, a francia-afrikai angol—amerikai csapatok főparancsnoka jogosult a körülmények parancsolta minden elhatározásra s tárgyalhat Darlan-nal. E szerint Roosevelt darlanista, Churchill pedig degaullista, Giraud tábornok híve viszont mindkettőt, Darlant és De Gaulle-t — félre akarják állítani, Giraud hatalomrajtuttatása érdekében.

Nemcsak a hadvezetés, de a politika tekintetében is zavaros az algiri és marokkói helyzet. Darlan túltéve magát Pétain tábornagy nyilatkozatán, továbbra is az ő nevében adja ki rendeleteit s az ő nevében vezeti félre a lakosságot. Így az amerikai csapatok kezére került rabati rádióban Darlan, Pétainra hivatkozva, kijelentette, hogy új törvényhozó tanácsost nevezett ki Észak-Afrikában s új vezértitkárt nevezett ki Algéria számára.

A Darlan—Giraud érdekes csoport az amerikai politika zászlóvivője

A német birodalmi főváros politikai körei — mint Bermből jelentik, — a francia pártutók táborában teherült egyenlenséggel, nevezetesen Darlan és Giraudnak De Gaulle ellen való áskálódásával foglalkozva megjegyzik, hogy itt nem személyi ellentétéről, nem személyi torzalkodásról van szó, hanem komoly politikai ellentétéről az Egyesült Államok és Anglia között. A Darlan—Giraud csoport az amerikai politika zászlóvivőjének tekinthető, míg De Gaulle az angolok politikai befolyását igyekszik sikerre juttatni Francia-Észak-Afrikában. Eisenhower tábornok a Darlan—Giraud csoport előtérbe helyezésével keresztül húzza Churchillnek azt a számítást, hogy az északafrikai vállalkozásból An-

glia hozhat politikai hasznot. E tény katonai és politikai következményei most még nem igen mutatkoznak, berlini körök azonban megállapítják, hogy Roosevelt imperialista politikát folytat Észak-Afrikában s erre külön felhívják a figyelmet. Az Egyesült Államok magatartására jellemző fényt vet Willie minapi beszéde is, amelyben a brit birodalmat bírálta.

MINISZTERTANÁCSI ÜLÉS VICHYBEN

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: Laval francia miniszterelnök kedden a kormány tagjaival külön-külön megbeszéléseket folytatott, majd Pétain tábornagy-államfő elnökletével a minisztertanács ülést tartott.

Bonyodalom De Gaulle kiáltványa körül

Stockholmból jelenti a Stefani iroda: De Gaulle és Darlan egyenlensége az ugynevezett „Harcoló Franciaország” szervezetének főparancsnoksága körül naponta, a nagyobb arányokat ölt s ma már ezzel tenyegéti a londoni kormány s az algiri angol—amerikai parancsnokságot, hogy neveltségesekké váljanak.

De Gaulle módfelett dühös, mert Eisenhower tábornok jóváhagyta az algiri francia parancsnokság létesítését Darlan és Giraud vezetésével. De Gaulle az angol hatóságokkal való megbeszélései során nem is titkolt felháborodását. Hétfőn a pártutó tábornok Churchill vendége volt villásreggelire és sikerült megnyernie a brit miniszterelnök hozzájárulását ahhoz a kiáltványhoz, melyet azután kedden reggel a Reuter hírközlő ügynökség világgá röpített. Ebben a kiáltványban De Gaulle felszólítja az ugynevezett „Szabad Franciaország” lakosokat, hogy ne enged-

meskedjenek Darlan és Giraud parancsainak.

Ennek a kiáltványnak a közlését utólag a Downing Street helytelenítette, de már késő volt.

A brit kormány kellemetlen bonyodalomba keveredett. Az angol tájékoztatásügyi minisztérium szerdán reggel a következőképpen ismertette a helyzetet a sajtó képviselőivel:

Anglia egyrészt továbbra is rokonszenvvel viseltetik De Gaulle iránt, másrészt azonban nem tagadhatja meg Darlan tengernagy és Giraud tábornok kinevezésének elismerését, melyet Eisenhower tábornok a sürgető körülményekre való tekintettel eszközölt.

A Times című angol lap diplomáciai szerkesztője egyébként azt írja, hogy

Darlan tengernagy kinevezése csak átmeneti jellegű.

Svéd lapértesülések szerint Londonban és Washingtonban bizonyos mértékben Darlan ellen fordult a hangulat, mert Darlan

nem tudta átjártani az angolszászoknak a francia hajóhadat,

melynek megkaparintása a brit—amerikai vállalkozók főcélja volt Francia-Afrikában.

Az an olaszok haragszanak Darlanra, mert nem tudta kezükre játszani a francia hajóhadat

A Nya Dagligt Allehanda című svéd lap legújabb értesülése megerősíti azt a hírt, hogy De Gaulle tábornoknak Darlan ellen intézett, nagy feltűnést keltő kiáltványát Churchillle folytatott megbeszélései után adta ki. De Gaulle semmiképpen sem hajlandó Darlant az ugynevezett „Harcoló Franciaország” vezetőjének tekinteni.

Nem kötnek hosszú lejáratu megállapodásokat az amerikaiak

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközlő szolgálat közlése szerint Roosevelt elnök kijelentette, hogy Darlan tengernaggyal nem kötnek hosszú lejáratu politikai megállapodásokat, a franciákkal való politikai egyezmények Észak-Afrikában alkalmi intézkedések, tehát ideiglenes jellegűek, — mondotta Roosevelt — s ezeket az intézkedéseket csak a hadműveletek következtében előállt szükség szerű helyzet követeli meg.

A FRANCIA HIVATALOS LAP KÖZLEMÉNYE

A Német Távirati Iroda Vichyből származó jelentése szerint a francia hivatalos lap közölte, hogy Pétain tábornagy, francia államfő megfosztotta Darlan tengernagyot minden politikai tiszttségétől és a katonai főparancsnokságtól. Mostantól fogva tehát kizárták mindennemű félreértésnek, kétértelműségnek, ürügykeresésnek a lehetőségét, mert nemcsak a francia anyaország hanem Francia-Észak-Afrika és az egész gyarmatbirodalom lakosai is teljesen tisztá képet nyert a helyzetről, valamint köteleességéről.

FRANCIAORSZÁG VISZONYA AZ AMERIKAI ÁLLAMOKHOZ

Vichyből jelenti a Német Távirati Iroda: A legutóbbi események következtében Franciaország viszonya az amerikai földrész államaival kapcsolatban a következőképpen alakult:

Az Amerikai Egyesült Államokkal, Kanadával Mexikóval, Haitival, Kubával, Guatemalával és Nicaraguával — mint ismeretes, — Franciaország kapcsolatai megszakadtak. Brazília és Peru visszahívta diplomáciai képviselőjét Franciaországból, ez azonban még nem jelent egyet a kapcsolatok megszakításával.

A nátha csak néhány óráig tart

A náthának mint közönséges megbetegedésnek általában kevés jelentőséget tulajdonítanak. Az eddig használt szerek (borvazelin, gomenolat, illó olajok, porok stb.) nem tudták legyőzni ezt a betegséget, amely legtöbbször komplikációkkal jár (különböző gyulladások).

Rust dr. német birodalmi miniszter látogatása Bukovinában

Cernautiból jelenti a Rador: Bernhard Rust, német birodalmi miniszter, aki több nap óta Románia vendége, kedden kíséretével Bukovinába érkezett. A birodalmi minisztert Radauti pályaudvarán Calotescu tábornok, Bukovina kormányzója és Bentea ezredes, megyei prefektus fogadta. Rust birodalmi miniszter megtekintette a Bogdan Voda-templomot, majd a német népcsoport egyik vezetője üdvözölte. Azután látogatást tett az ottani leányliceumban és az egyik elemi iskolában, majd Sucevitára folytatta útját.

Utközben a diadalivéknél összegyűlt lakosság nagy lelkesedéssel üdvözölte a német birodalmi minisztert, aki megtekintette a sucevitai kolostort, majd meleg elismerő szavakkal szölt a szépség, erőteljes bukovinai legények hibátlan egészségéről.

Délben Bentea ezredes, megyei prefektus ebédet rendezett az előkelő vendég tiszteletére. Az ebéden Calotescu tábornok, bukovinai kormányzó mondott pohárköszöntőt és köszönetét fejezte ki Rust dr. birodalmi miniszternek, amiért meglátogatta Bukovinát. Délután

Rust dr. Cernautiba érkezett, ahol az állomáson a zászlóval és zenekarral kivonult díszszázad fogadta. A birodalmi miniszter előtt a díszszázad arcóle előtt, majd a cernautil polgármester sőt és konyerét nyújtott át neki.

Cernautiban a birodalmi miniszter megtekintette a metropolita-palotát, a műgyétemet és a kiállítás. Este a cernautil német konzulátus fogadóestet rendezett. Utána Rust dr. német birodalmi miniszter elutazott Cernautiból.

Egy asszony kinos kérdése Amerika elnökéhez intézve

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: Miért adjuk oda férjeinket és fiainkat a háborúnak, amikor a háborút nem Amerika, hanem csupán Anglia érdekében vívják. „A Baltimore News Post” című amerikai lapban veti fel ezt a kérdést egy amerikai asszony, a kinos kérdést Roosevelt-hez intézve. Ennek a kérdésnek főként az a tény ad alapot, hogy Roosevelt annak idején kijelentette az egész amerikai nép előtt, hogy egyetlen amerikai katonát sem küld a tengeren túlra háborúba.

Az 1943. évi dohány átvételi ára

Az autonóm monopolpénztár közli a dohánytermelőkkel, hogy az 1943. évi dohány átvételi árát a következőkben szabta meg:

Szatmári, Havana-seed, Maryland és Broadleaf dohány: Szivar készítésére szolgáló dohánylevelek első része 200 lej, Látsó része 165 lej, III. A minőség 140 lej, III. B minőség 105 lej, III. C minőség 75 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Ialomita dohány: I. C. minőség 180 lej, II. A minőség 165 lej, II. B minőség 145 lej, II. C minőség 130 lej, III. A minőség 125 lej, III. B minőség 105 lej, III. C minőség 75 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Ghimpati és Banat dohány: I. B. minőség 220 lej, I. C minőség 200 lej, II. A minőség 180 lej, II. B minőség 160 lej, II. C minőség 150 lej, III. A minőség 140 lej, III. B minőség 105 lej, III. C minőség 75 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Virginia dohány (napon szárított állapotban): III. B minőség 105 lej, III. C minőség 75 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Molovata, Samsun és Dragasani dohány (síkságon termesztett): I. A minőség 400 lej, I. B minőség 350 lej, I. C minőség 280 lej, II. A minőség 250 lej, II. B minőség 210 lej, II. C minőség 175 lej, III. A minőség 160 lej, III. B minőség 140 lej, III. C minőség 80 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Dragasani dohány (dombos vidéken termesztett): I. A minőség 600 lej, I. B minőség 500 lej, I. C minőség 450 lej, II. A minőség 400 lej, II. B minőség 350 lej, II. C minőség 300 lej, III. A minőség 250 lej, III. B minőség 200 lej, III. C minőség 80 lej, Furda 15 lej és Zob 5 lej kilógrammonként.

Virginia dohány (zölden beszolgáltatott állapotban): I. minőség 120 lej, II. minőség 100 lej, III. minőség 80 lej kilógrammonként.

A nátha csak néhány óráig tart

A RENIOL CACHETTE szájon át való beszéde egy órán belül megszünteti az orr folyását és 4—4 órák időközben beszedett második és harmadik adag meggyógyítja a náthát.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Főlerakat Laborator „ASFAR” Gh. Stoicescu, București, Olari-utca 11. Telefon: 1.05.77—2.15.90.

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
I, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok Becloma
hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy hóra 110.— lei, negyed-
évre 530.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 20 fillér, vasárnap 30
fillér. Hirdetéseknél, közhataloknak és közintézményeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat
és ünnepeket követő napok kivételével

Felhívás

A polgármesteri hivatal egészségügyi ügyosztálya
1459/1942. számú engedélye alapján a jószívű embe-
rek ajtáján fiataiságunk e hó 22-én és 29-én, valamint
december 6-án, azaz három vasárnapon délelőtt ko-
pogtatni fog, mint az elmúlt esztendő telén, kegyes
adományok (ruha, alsóruha, fehérnemű, cipő, tűzifa,
nem romlandó élelmiszerek stb.) átvétele végett.

E gyűjtés várható eredménye sok nyomort fog
enyhíteni és sok nélkülözést, legalább a tél idejére, a
nagy gondokkal küzdő sokgyermekes családok háza-
tájaról elűzni.

Minden nemeslelkű ember áldozatkészségére, jó-
szívűségére és készséges adakozására számítva a
gyűjtés eredményét a lehető legkedvezőbbnek reméli
a téli segély-mozgalom vezetősége.

— Az állami tisztviselők drágasági pótlékát folyó-
sítják. A pénzügyminisztérium hivatalosan közli az
állami tisztviselőkkel, hogy a szeptember, október és
november hónapjára esedékes drágasági pótlékot a
novemberi fizetéssel együtt, egyszerre fogják meg-
kapni, még pedig november hó 20.-tól kezdve.

— Hajóösszeütközés, Vigoból jelenti a Rador:
A Dorn sziget közelében súlyos baleset történt. Két
hajó összeütközött. Az egyik nyomban elsüllyedt és
harminnyolc főnyi legénységéből csak husz embert
sikerült a nagy sötétségben megmenteni. Két matróz
holttestét a hullámok partra sodorták. A hiányzó
tizennyhat matróz az összeütközés pillanatában a hajó
belsejében tartózkodott és valószínűleg valamennyien
elpusztultak.

— Ut napig tart az aradi nyugdíjasok összeírása.
Az aradi nyugdíjasokat, mint megirtuk, felszólították,
hogy maguk és családtagjaik személyi adatainak
nyilvántartásba történő felvétele végett jelentkezzenek
az aradi nyugdíjasok egyesületénél, Eminescu-
utca 20. szám alatt. Az összeírás, amely öt napig tart,
a nyugdíjasok és családtagjaik élelmiszerekről történő
ellátása végett szükséges. Azoknak is jelentkezniük
kell, akik nem tagjai az egyesületnek.

— Az amerikai parancsnokság kedvében jár a
zsidóknak. Amszterdamból jelenti a Német Távirati
Iroda: Eisenhower tábornok, a francia-északafrikai
angol-amerikai erők parancsnoka rendeletet adott
ki s abban közölte, hogy az amerikai csapatok meg-
szállt területeken, valamint az angol-amerikai ellen-
őrzés alatt álló helyeken a közeljövőben megszüntetik
a zsidókra vonatkozó valamennyi korlátozó intéz-
kedést.

— Használhatóvá kell tenni a légvédelmi óvóhelye-
ket. Az aradi légvédelmi parancsnokság felszólítja az
aradi háztulajdonosokat, hogy légvédelmi pincéjüket, vagy
egyéb óvóhelyüket azonnal használható állapotba kell hoz-
niuk. Ezekből a helyiségekből minden nem oda tartozó
holmít haladéktalanul el kell távolítani. Az ázott árkokat
ki kell takarítani, az esővíz részére külön gödör készí-
tendő, — a tiz személynél nagyobb befogadóképességű
óvóhelyek mellett ílemlhelyet is kell felállítani. A földbe
ásott árkokban tiz centiméter vastagságban kavicsréteg-
nek kell lennie, hogy ne léphetjen át a sár. Az intézmények és
kereskedelmi, valamint ipari vállalatok a városháza 94
számú szobájában működő légvédelmi parancsnokságnak
írásban tudomására hozták, hogy légvédelmi óvóhelyük
hány személy befogadására alkalmas. Ugyancsak jelen-
tetniük kell ezt a háztulajdonosoknak is.

A gazdaságilag egységes Európa minden népe számára megteremti a biztos jövődő alapját

Thalheim dr. német tudós timisoara-temesvári előadása

A német népköztársaság gazdasági szolgálata és a
német akadémia lektorai hivatalának meghívására
Thalheim Kari dr., a lipcsei kereskedelmi iskolák
tanára Timisoara-temesváron igen érdekes és
mélyreható előadást tartott Európa gazdasági ereje-
ről. A kereskedelmi iskolák diszertmet nagyszámu
hallgatósgal töltötte meg és ennek érdeklődéssel
hallgatta az érdekes és mély megfigyeléseket vissza-
tükrözött előadást. Thalheim dr. elsősorban arra
utalt, hogy a múlt század gazdasági kialakulása a leg-
több európai országban ennek a kornak liberális-
kapitalista tényezőitől függött.

A múlt világháború és a jelenlegi háború
folytán a régebbi gazdasági egybeszövődé-
sek nagyrészt és visszavonathatatlannul szét-
rombolódtak.

Az európai szárazföld ma kénytelen saját gazdasági
erejéből megélni, habár a legtöbb államban a múlt
gazdasági politikája miatt ez megfelelő előkészítés
nélkül történt. Az átszervezést háborús körülmények
között kell végrehajtani. Azonban a nehézségek kö-
zepette is megállapítható, hogy

Európa termelő erői sokkal nagyobbak, mint
azt a multban gyakran gondolták.

Az állami gazdasági irányítás mellett a szoros gaz-
dasági együttműködés valamennyi ország termelő
erőinek kibontakozására igen kedvező talajt teremt-
ett, különösen olyan országok számára, amelyek a
régi világgazdaság mostohagyermekéi voltak, így fő-
ként a dunai és balkáni térszámára. Az élelmiszert
illetőleg Európa termelőképessége, Szovjetorször-
szág figyelembe vétele nélkül is, a legfontosabb cik-
kek tekintetében sokkal nagyobb, mint amilyen rész
a világgazdaság keretében és a lakosság száma szer-
int réassák. Igaz azonban az is, hogy Európa élet-
standardja is a föld más részeihez viszonyítva külö-

nösen nagy. Így aztán

az európai élelmiszési gazdálkodásban még
egyes lényeges házagok maradványai,

elsősorban gabonában, takarmányban, növényi zsír-
és olajanyagokban. A házagok nagyrészt a termelés
fokozásával nagyvonalú módon megemlíthetők, mi-
vel a termelési eredmények Európa egyes vidékein
még igen különbözök. A természetes rokozásának fel-
tételt: a kereslet és az árak biztosítása a mezőgaz-
daság megfelelő felszereléssel való ellátása, ezzel
kapcsolatban a nagy fejlettségű országok részéről
való tökesegység és a mezőgazdák képzettségének
fokozása.

A nyersanyagok tekintetében jelentős a hó-
zag a szövénnyagokban.

Vannak azonban lehetőségek a gyapjú és más anya-
gokkal való jobb ellátás tekintetében. Fával Európa
teljesen ellátja magát. Nagy a házag a bőrök, a pré-
mek és a kaucsuk terén, ezzel szemben az ásványi
anyagok kitermelése teljesen kielégítő. Az európai
gyárpar a tengerentúli nagyipari törekvések minden
erőlködése mellett is vezető szerepet tölt be.

A világgazdasági hányadot kitermelő Európa.

Egyes iparágak mindenesetre még kivételek. Észak-
amerika a gépkocsipar terén azért ért el nagy ered-
ményeket, mert már régóta élvezi az egységes elhe-
lyezési tér előnyeit. És éppen ez nem volt Európának
lehetősége eddig, a kisállami széttagoltsága folytán.

A gazdaságilag egységes Európa azonban —
fejzte be előadását a hiváló német szak-
tudós — termelő erőt képes lesz teljes mér-
tékben kibontakoztatni

és közös építőmunkával minden népe számára a biz-
tosított és nagy reményű jövődő feltételeit és alap-
jait megteremteni.

— A gioroci-gyoroki református egyházközség
új gondnoka. Az elhalálozás folytán megüresedett
gioroci-gyoroki református egyházközség gondnoki
tisztviselőre egyhanguan Koncz Béla szociálistákat
választották meg. Az új gondnokot a vasárnap
istentisztelet keretében Vizainai Wesmás Károly
lelkész iktatta be. A presbitérium és a noegylet az
istentisztelet után meleg szavakkal köszöntötték
Koncz Béla gondnokot.

— CSECSEMÖGONDOZÓI TANFOLYAM.
A timisoara-temesvári Dr. Kákuk csecsemőgondozó
és napközi gyermekotthonban csecsemőgondozói
tanfolyamot rendeznek. Az intézet vezetősége kés-
széggel áll a városi és vidéki érdeklődők rendelkezésé-
re. A tanfolyamra jelentkezők irataikat (születési
anyakönyvi kivonat vagy keresztlevele, iskolai vég-
zettségéről szóló bizonyítvány), valamint pontos ei-
müket december elsejéig, a következő címre juttassák
el: Magyar Nőegylet, Timisoara I, Bulev. Regina
Maria 8. Ugyart adnak bővebb felvilágosítást a
tanfolyamon való részvétel anyagi feltételeiről (havi
díj). Vidéki jelentkezők az otthonban lakást és ellá-
tást kaphatnak.

— Halálozás. Bartelenszky Ödönné e hó 17-én rövid
szendved után 50 éves korában meghalt. Temetése e hó
19-én csütörtökön d. u. 3 órakor lesz az aradi Pomenaria,
alsótemető halottsházájában.

— Igazoltatni kell a betegsegélyző hivatal ellenőreit.
Az aradi betegsegélyző hivatalnak tudomására jutott,
hogy olyan személyek, akiknek semmi közük az intéz-
ményhez, ellenőreket adják ki magukat és felülvizsgálják,
esetleg magukkal is viszik a betegsegélyzői tagsági köny-
vecskéket. A munkaadónak igazoltatniuk kell az ellenő-
röket és a tagsági igazolványt csak akkor adják ki a kez-
zükből, ha erre a betegsegélyző hivataltól írásbeli felszólí-
tást kapnak. Akik kiadták kezükből tagsági igazolvá-
nyukat, jelentkezzenek a betegsegélyző hivatal titkársá-
gánál, a második emeleten, a nyolcas számú hivatali he-
lyiségben.

— Vasúti katasztrófa huszonöt halottal. Hanoi-
ból jelenti a Rador: Az Indokínában levő Namdinh
helységénél, amely hat kilométernyire van Hanoitól,
két vonat összeütközött. Az utasok közül huszonöt
meghalt, hatvannyolc megsebesült. A kormányzó
nyomban a katasztrófa színhelyére sietett a japán
nagykövét pedig japán orvosokat és egészségügyi szem-
élyzetet bocsátott rendelkezésre a sebesültek ápolá-
sára.

— Rooseveltné visszaérkezett Newyorkba. Amsz-
terdamból jelenti a Rador: A Reuter ügynökség közli,
hogy Rooseveltné visszaérkezett Newyorkba.

— Orvosi hír. Dr. Ujhelyi urológus sebész hazaér-
kezett és újból rendel Aradon, Maragasti-utca 11. szám
alatt. Telefon 22-35. (medic evreu).

— Aradi anyakönyvi irók. Az aradi római kato-
likus, református és evangélikus egyházak november 1. és 19. között az alábbi születéseket, házassá-
gkötéseket és halalozásokat jegyeztek be: Születés:
Barabás Erzsébet fia Károly, Szilágyi Rozália leánya,
Kozáha, Zsigri László fia Gábor, Lucai József leánya,
Eva, Molnar Sandor fia Sandor, Lenoczky Ferenc fia,
Ferenc, Heider Bernát leánya Adél, Csik Ferenc fia
Ferenc, Pócsay Béla fia László, Wagner János
leánya Rozália. Házasságot kötöttek: Princz János és
Heller Adél, Siflis Zoltán könyvelő és Juhász Erzsé-
bet, Ciupuliga Péter magántisztviselő és Pataky
Irma, Tichy Lajos kereskedő és Szabó Borbála,
Szurgyi József szobafestő és Kling Rozália, Boesker
Pongrácz Jenő, az aradi magyar királyi konzulátus
tisztviselője és Zombori Pirokska. Meghaltak: Szil-
veszter Miklós 9 éves, György Ferencné született
Kádár Terézia 27 éves, Kovács Ferenc 61 éves, Öz-
veggy Béres Dávidné 85 éves. Kocsis Istvánné szüle-
tett Szűcs Juliánna 55 éves. Elek István 89 éves, De-
zso Lajos 67 éves, özveggy Müller Andrásné született
Rapp Katalin 54 éves, Csillag Józsefné született Ró-
zsa Jozefina 57 éves, Nagy Orosz István 28 éves,
Czere Karola 60 éves, Rutkay Albertné született Hi-
nek Ilona 75 éves, özveggy Turesányi Józsefné szüle-
tett Kiss Zsuzsánna 70 éves, özveggy Topp Antalné 71
éves, Ermen Rudolfné született Krizsán Katalin 76
éves, özveggy Palatinus Józsefné született Zsótér Ro-
zália 68 éves, özveggy Elsner Istvánné 90 éves, Mühl-
berger Ilona 4 éves, Bod Erzsébet 74 éves, özveggy
Varga Jánosné született Katona Rozália 81 éves, In-
stitoris Antáné született Léway Jolán 73 éves, öz-
veggy Müller Ferencné 77 éves, özveggy Krausz Sándor-
né született Lukács Amália 62 éves, Vasoczay
Gabriella 50 éves, Laczay András 79 éves, Gál István
65 éves, özveggy Rózsa Péterné 81 éves, Fischer Endre
69 éves, Dudás György 39 éves, Csikó Mária 32 éves,
Sida Anna 88 éves, Keller Csaba 20 éves, Fűrj Mi-
hályné született Kaló Rozáli 47 éves, Popovics Jó-
zsef 28 éves és Gyerei Mihály 30 éves.

ARO-MOZI, ARAD TELEFON: 24-45 NA PREMIER!
Előadások: 3, 5, 7 és 9 15 órák 10. sz. hirdad.
Siessen Ön is megváltani jegyét az aradi Aro moziba

PARASZTBECSÜLET

MASCAGNI mester örökszép operája, felzeng büvös zenéje és felcsendülnek ragyogó áriái. Mindenkinék meg kell néznie!
IFA POLA, DORIS DURANT, LEONARDO CORTESI és CARLO NICHI alakításában és a legvarázsozatosabb zenei kísérettel

— **Ófelsége Elena anyakirályné kórházlátogatása.** Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége Elena anyakirályné folytatva a sebesült katonák látogatását, hétfőn a Z. I. 327 ortoped-kórházban tett látogatást. A királyi vendéget a kórház igazgatója, a társadalomsegélyző bizottság és a Vöröskereszt Egyesület hölgytagjai, valamint a kórház személyzete fogadták. Ófelsége Elena anyakirályné megtekintette a kórház műhelyeit és ezzel kapcsolatban meghallgatta Radulescu tanár magyarázatát, valamint felvilágosításait. Azután megtekintette a kórház új épületét és meglátogatta a sebesült katonákat, akik meghatott, meleg szavakkal köszönték meg Ófelsége Elena anyakirályné gondoskodását és adományait.

— **Kihallgatások a helyettes miniszterelnöknél.** Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kedden kihallgatáson fogadta Killinger Manfred báró bucaresti német, René de Weck bucaresti svájci, Suphi Tanrioc bucaresti török, Benzon Branco bucaresti horvát követet Gerstenberg tábornokot a német légügyi attasét és dr. Spalke ezredes, a német katonai attasét.

— **A timișoara-temesvári rendőrség köréből.** Mesesan Traian timișoara-temesvári rendőrkész-tört kiváló szolgálatai elismerésül előléptetésben részesítették és magasabb rangfokozatba nevezték ki. Danciu Iosif kveszturaj titkárt is előléptették, amennyiben rendőrfőnöki rangot kapott és a caransebesi-karansebesi rendőrség élére nevezték ki. A hivatalos lap még több rendőrségi kinevezést, áthelyezést és nyugdíjazást közöl.

Teljesítetek köteleességeket a hadiárvány és hadiözvegyek iránt!

— **Új alkalmazottak csak a munkaközvetítő hivatal utján vehetők fel.** A timișoara-temesvári munkaközvetítő hivatal közli, hogy tudomása van arról, hogy egyes kereskedelmi és ipari vállalatok a hivatal megkerülésével, illetéktelen személyek közvetítésével vesznek fel új alkalmazottakat. A hivatal, amely egyébként teljesen díjtalanul áll az igénylők rendelkezésére, figyelmezteti a kereskedelmi és ipari vállalatokat, kispárosokat és mindazokat, akik cselédeket kívánnak alkalmazni, hogy az 1940 november 16-i 270. számú rendeltetőtörvény, valamint a munkaügyi minisztérium 1942 szeptember 24-i 52.123. számú rendelete értelmében a megüresedett helyeket csak a munkaközvetítő hivataltól ajánlott személyekkel lehet betölteni. A munkaközvetítő hivatal a Belvárosban az Eugen de Savoya utca 11. szám alatt működik (távbeszélő szám 44-25).

— **A Kakuk-gyermekotthon barátai gyelmében!** A timișoara-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon vezetősége ezúton is hálás köszönetét nyilvánítja mindazoknak, akik a szegény-gyermek javára, tőlre való eltevésre káposztát adományoztak. Tekintettel arra, hogy ennek az elsőrendű élelmiszernek a beszerzése jelentős tételt jelent az otthon háztartásában, az adományozási határidőt november 20-ig, jövő péntekig meghosszabbították. Eddig az időpontig tehát mindazok, akiknek módjában áll egy-két fej káposztával támogatni a nemes célt, adományait szíveskedjenek vagy közvetlenül a gyermekotthonba (Gyárvaros, Petunata-utca 7 vagy könnyebbesség kedvéért — az Erzsébet-városban lakók dr. Litsék Akosné címére, (III., Romulus-utca 11), a Józsefvárosban pedig Szappanos (Liliana címére) (V., Carol-körút 11.) eljuttatni.

— **Kétszáz ezer zsidó akartak becsempészni Bolíviába.** Buenos Airesből jelenti a Német Távirati Iroda: A bolíviai parlamentben a zsidó-kérdés újabb szövevényes vitákra adott okot. A jobboldali pártok képviselői örömmel vették tudomásul a kormányt az az intézkedéséről, melynek értelmében megtiltják a zsidók bevándorlását Bolíviába. A jobboldali képviselők felszólalásaikban kijelentették, hogy a zsidók rövid idő alatt rőtették kezüket a legfontosabb kereskedelmi állásokra és kiszorították a bolíviaiakat a gazdasági életből. Bolíviának mezőgazdálkodásra és nem elősdiekre van szüksége! A nemzeti párti képviselők egyébként leleplezték egy tervet, melynek alapján kétszáz ezer zsidó akartak titokban becsempészni Bolíviába. A zsidók beszivárgása fokozatosan történt volna, vesztegetés révén. A megvesztegetés céljára a zsidók nem kevesebb, mint két millió bolíviai peso-t szántak.

Anglia mindenkor célja a fiatal nemzetek elől elzárni az érvényesülés útját

A német sajtó véleménye az Olaszország elleni szankciók kimondásának hetedik évfordulóján

Berlinből jelentik: A szerdai német sajtó hosszú cikkekben foglalkozik az Olaszország elleni népszövetségi szankciók kimondásának hetedik évfordulójával. Egyöntetűen megállapítják a német lapok, hogy a szankciókkal Anglia, amely mindenáron való igyekezettel vitte keresztül Genfben ezek megszavazását, térdre akarta kényszeríteni a feltörekvő Itáliát.

1935 november 18, a tengely megszilárdulásának napja

— jegyi meg a sajtó.

A Völkischer Beobachter cikkében megállapítja, hogy a szankciók hihetetlenül rövid idő alatt csődöt mondtak és Angliának szűgyenszembre kellett fujnia őket. Kiemeli a nemzeti szocialista párt hivatalos lapja azt a tény, hogy az Olaszország gyar-

matbirodalmi törekvéseinek guzsbakötésére irányuló igyekezetnek

történelemalkító hatása volt Európában, mert megszilárdította és szétszakítatlan-ná tette a tengely két hatalma között a kapcsolatot.

Rámutat a lap arra is, hogy amint a szankciókat Anglia önzése léptette életbe, ugyanugy Nagy-Britannia önző és más érdekeit semmibevevő politikája robbantotta ki a második világháborút is. A szigetország sen ismert célja, hogy elzárja a fiatal nemzetek elől az érvényesülés kapuját

— fejezi be cikkét a Völkischer Beobachter.

RESZVÉNYTÁRSASÁGOK RESZVÉNYEINEK LEPECSÉLYESESE. A pénzügyminisztérium most kiadott rendeletevel 1943. január 31-ig megnesszabította az 1933 január 31. után alakult részvénytársaságok részvényeinek szárazbélyegzővel való lepecséltetésére kitűzött határidőt. A legutóbbi határidő október 31-én járt le.

— **Gyászír.** Gansl Iona, született Salamon, a Gea-Krayer cég volt tisztviselője, hosszú és kinos szenvedés után, 34 esztendő korában Timișoara-temesvároton elhunyt. Kislánya Evike, szülei: Salamon Miksa és Salamon Laura született Löbl gyászolják. Temetése ma, csütörtökön délután három órakor megy végbe a zsidó temető halottas házából.

— **A betegsegélyző hivatal ellenőri az alkalmazottak 14 éven alól gyermekei után járó 400 lej segély fizetését.** Az aradi betegsegélyző hivatal közlése szerint minden munkás, függetlenül munkaidjétől, minden 14 éven alól gyermeke után havi 400 lej segélyt kell hogy kapjon munkaadójától, még abban az esetben is, ha nem részesül minimális fizetésben. A segély után a törvényes illetékek ugyanugy fizetendők, mint a javadalmazás többi része után. A betegsegélyző hivatal ellenőrizni fogja a segély fizetését és ahol megállapítják, hogy az alkalmazott nem kapja 14 éven alól gyermekei után a havi 400 lejt, a munkaadó ellen megindítják az eljárást.

— **Adományok.** A timișoara-temesvári Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára Lázár Pityu, Dezső, Péter ötvenöt fej káposztát, L. Gitta husz fej káposztát, Illés Lóriné husz fej káposztát adományozott téli eltevésre. Ezenfelül még az alábbi adományok folytak be az intézet vezetőségéhez: Geisler-Raffainé egy kosár zöldség, Kalmás Julis ötven fej kelkáposzta, K. J. ötszáz lej, Walter Sándor 350 lej. — Ujj János és neje Koszoru-megváltás címén 500 lejt adományozott az aradi Vársárhelyi Janka Otthonnak.

Egy titkos börcserző üzem vádlottait elítélték

Hónapokkal ezelőtt az aradi cukorgyárban titkos börcserző üzemet lepleztek le, amelynek működéséről a miniszterelnökséghez eljuttatott feljelentés alapján szerzett tudomást a hatóságok. A helyszíni vizsgálat során a gyár egyik földalatti helyiségében tizennyolc darab feldolgozás alatt levő marhabőrt találtak, az egyik asztalfiókban pedig bőrvásárlásra szánt 400.000 lejt. Világh István vegyész-mérnököt, Franghian Hariton cukorgyári vezérigazgatót, Jatzkó Ferenc munkást, Spinea Miroslav műszaki igazgatót, Mandel Imre könyvelőt, Sure Gheorghe raktárnokot és Putici Andrei igazgatót vád alá helyezték. Az érdekes ügyet hetekkel ezelőtt tárgyalta az aradi törvényszék szabatázbíróvága és csupán Világh mérnököt mondotta ki bűnösnek és ezért másfélvi fogházbüntetéssel sújtotta, míg a többi vádlottat felmentette, a bűnjelknt lefoglalt bőrkötet és pénz pedig visszaadta.

A törvényszék ítéletét az elítélt vegyész-mérnökön kívül az ügyész is megfellebbezte és így került az ügy az aradi büntetőtábla elé. A tábla ítélete szerint Világh másfélvi fogházbüntetését ugyanannyi ideit munkatáborra változtatták át és bűnösnek minősítették a szabatázbíró többi vádlottait is. Franghian vezérigazgató hat hónapi, Jatzkó, Spinea, Mandel és Putici vádlottakat 3-3 hónapi, míg Suret egy hónapi munkatáborra ítélték. A 400.000 lejt a tábla elkobozta.

— **A kenyér új ára és készítése módja Aradon.** Az aradi városi közéletvezető hivatal rendelete szerint Aradon az alábbi kenyérfajok érvényesek: az 500 grammos kenyér 50 százalék búzalisztból, 20 százalék árpaalisztból és 30 százalék burgonyából, vagy 50 százalék búzalisztból, 20 százalék köleslisztből és 30 százalék burgonyából, vagy 50 százalék búzalisztból, 10 százalék árpaalisztból, 10 százalék köleslisztből és 30 százalék burgonyából készül. Darabonkénti ára viszonteladók részére 17 lei a fogyasztókörzség részére 17.50, függetlenül attól, hogy péknél, vagy üzletben vásárolják.

— **Anyakönyvi hírek.** A timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Seres Petru váltókezelő fia Alexandru, Plesz János fodrász fia János. Házasságot kötöttek: Vaica Victor tisztviselő és Vermeșan Lilia Gossmann György kereskedő és Kuch Magdalena. Meghaltak: Agoston Iona 56 éves nyugdíjas, Spindler Adél 51 éves, Ianchici Voicu 23 éves, özvegy Wettel Ferencné Eisenhoffer Adél 82 éves, Kovács Sándor 80 éves vállalkozó, Drugas Florin 18 éves szolgálta, özvegy Nedle Mártonné Kolmann Anna 82 éves.

Arad tekeesport

A kerületi teke szövetség felszólítja az összes aradi tekegyesületet játékosait, hogy az alant felsorolt napokon, amelyek egyben edzési napjuk is, este 9 órakor feltétlenül jelenkezzenek, fontos kötelek tudomásulvétele végett. Ma, 19-én Gutenberg, 20-án Tricolor és Infratrea, 23-án Macelari, 24-én Prietenii, 25-én Rapid és Transilvania, 26-án Crispana CFR és 27-én Metal és Fortuna. — A kerületi teke szövetség hétfőn, november 23-án este 7 órakor ülést tart, amelynek napirendjén a közzgyűlés előkészítése is szerepel. — A Crispana CFR szombaton és vasárnap egyéni és hatos csapatversenyt rendez.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, november 19-én Aradon a következő gyógyszerárak az ügyeletesek: Janka (a betegsegélyzővel szemben) és Butta (vitt Weisz, Avram Iancu-tér).

Csütörtökön, november 19-én Timișoara-temesvároton a következők az ügyeletes gyógyszerárak: Belváros: Ionescu (Unirii-tér), Gyárvaros: Meismer (Petru Maior-tér), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér), Józsefváros: Csillag (General Dragalina-tér), Mehalában a Corvin, Fratelian-Ujkisodán a Panajoth és Freidorfon-Szabadfalun az Eremici gyógyszerár.

Mozi

Csütörtökön, november 19-én Aradon a mozik műsora a következő: Aro: Parasztbecsület (olasz film). Corso: Vivere (olasz film). Forum: Nagy szerelem (német film). Uránia: Az utolsó felvonás (olasz film).

AZ ARADI BELVÁROSI MOZGÓK MAI MŰSORA

CORSO TELEFON 23 64

MA

TITO SCHIPA

le legnagyobb és leg-zsebb filmje

VIVERE (Az élet dala)

eddig még nem látó t gyönyörű énekes film
40. háborús híradó

az előadások kezdete 3, 5, fél 8 és 10 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon 10 órakor 8

FORUM TELEFON 20-10

Ma utoljára

Nagy szerelem

ZARAH LEANDER — VIKTOR STAAL
PAUL HÖRBIGER

40 sz. híradó

URANIA TELEFON 12 3

PREMIERE

A világhírű énekes TITO SCHIPA egyik legsikerültebb alakítása MIREILLE BALIN-al

Az utolsó felvonás

40. sz. híradó

SZULŐK ISKOLAJA

A RÉGI HÁZ

Nem Tormay Cecil, a ragyogó tollú író híres regényéről van itt szó, hanem egy másik régi házról, amely évről-évre megújul ugyan, de amelyen mégis rajta van az idők patinája. — A nevelés és tanítás családi háza ez — iskola és nevelőintézet — a timsővari-gyárvárosi Notre-Dame zárda.

Ha az ódon kapun belépünk a színes, félfalmú folyosóra, apró emberbimbók rózsás arcocskája fogad.

Az óvodások.

Mind mosolyog, örül, csacsog, csupa elevenség, boldog mennyország.

E folyosóról nyílik az óvoda két hatalmas, napugras terme. Játékkal kezdődik itt az élet. Öröm tananyag a barátságos otthon falai között. Bár magukkal vihetnék az innen kikerülőket egész életük minden útjára.

A nagyobbak, komolyabb elemisták hátukon könyvtárával balra tartanak az elemi iskola különálló épület-szárnya felé. Ott vannak az osztályaik. Ez már a nehezebb, alapvető munka helye. A tiszta, világos folyosón ruhafogások, felettük szemléltető képek sorakoznak. Itt egy csöpp lány portörölt ráz, amott a sapkákat rendezgetik, jönnek egymásután, köszöngetnek és — mosolyognak. Mert a mosoly itt sem hiányzik a szemekből és az ajkáról.

Szűz, magas leánykák egy-egy aggódó tekintettel vetve a folyosó orájára, előre tartanak, a szemközti ajtóknak, onnan jutnak a parkszertű, szobrákkal díszített kellemes zárdakertbe. Arra nyílnak a gimnázium modern, újabb épületének hatalmas hármasszárny ablakai. Nem zavarja itt a figyelmet semmi túlekedés, utcai lármák, csak galambugás, meg egy-egy rögöfűtő vagy bele a kis tudósok szép feleletébe, vagy a tanárú magyarzatába a nyitott ablakok át.

— Ejnye, kis kőnyelesek, nem higgattok mindjárt! Hisz ezeknek a kis lányoknak nagyon sokat kell ám tanulniuk! ... Nem is tudom, mi történe ha nem szólalna meg hamarosan a szünetet jelző és oly epedve várt villanycsengés s meg nem nyílna az a sok beszédes lései száj. A tiszperchen hallható vidám lármák, kacagás elárulja, hogy az öröm itt is honos.

Mennyi boldog gyermek, a jövőnek induló hány száz ifjú élet nyeri itt a boldogság alapját, az imádságos munkásság készvételét. Mennyi életvágy, reményesség, öröm a kőnyeles patinás, régi házban. Mert az — régi — Évtizedek románcos múltja van be itt mindent.

1940-ben ünnepelte az intézet 80 éves fennállásának családi ünnepét. A Notre-Dame rendjét Fourrieri szent Péter Franciaországban alapította. Innen a francia Notre-Dame — Misszionáriusok elnevezés. Az intézmény 1833-ban

Bajorországban újraéledt. Csajághy Sándor csanádi püspök meghívására a rend tagjai Timsővarára-Temesvárra jöttek s a Belvárosban megalapították a Notre-Dame iskolánövérkek hánsági első anyaházát 1858-ban. A gyárvárosi intézet e rendtartomány első hájtása. A Rend z házat 1899 nov. 21.-én vette át és a szent őrangyalok oltalma alá helyezte. Óvoda, elemi iskola és kézimunka-tanfolyam létesült. 1874-ben megnyílt a polgári iskola, ennek folytatása a ma működő 4 osztályos leánygimnázium. Időközben építkezések váltak szükségessé az internátus megnyitása miatt. Ekkor már nemcsak a város, hanem a környék leányifjúsága is özönlött az intézetbe s nemzedékek asszonyai váltak a hajdanta itt idegő, gondőrfürtű, angyal arcú babákból. Az ujonnan-emelt épületszárnyak, új, modern arculatot adtak a meghitt hangulatu kedves régi háznak. De az iskola padjaiból kinőtt ifjú lányok, boldog fiatal asszonyok és anyák, sőt meglelt, gonderhelt honfalu, harádsáren asszonyok nyaranta, őt, tíz sőt tizenöt busz éves találkozóik idején egy kerekük ismét fel a régi fészket, mint ahogy hajdan elhagyták. Visszatérnek, hogy újra gyermekeké váljanak s a boldog gyermekkor édes napjait visszavárásulják komoly, sokszor nehéz és szomorú életükbe. S a régi ház szeretettel fogadja immár az élet iskoláját járó kedves gyermekeit.

S most újra itt a jelen. Közel 500 vidám gyermek hangja veri fel a nemrég még oly esőndes régi házat. A 170 gimnazista — közülük 96—40 bennlakó növendék, elemisták, óvodások most érik itt jövőjüket.

Első elemista a legelső iskolai napon gimnazista munkatésverővel találkozik a villamos. A gimnazista megkérdezi a hiesit: Van-e már ábécés könyved?

A felelet aggódó: Az van, de még nem tudok olvasni. — Mit szói majd a tisztelendő nővér, ha meghallja! ... Nem hiszünk, hogy a nővér csodálkozott volna ezen.

A nagyobbaknak más a gonja. Akik a gimnázium I. osztályából a betelt létszám miatt az elemi iskola V. osztályában maradtak, könnyes szemmel pillantanak az eltűnt egyelőre bezárult „paradicsom” kapuja felé.

A legnagyobbak terveznek: ki hova megy jövőre, I. ceumba, tanítóképzőbe, kereskedelmibe stb. — mert a jó alapot most kell megvetniük.

S a lombos kertbe nyíló kápolnában reggel a hétórai szentmisében felelendű a gimnazista bennlakók áhitattal felt bönösöges éneke: „Háznepedre szállj le Szentlélek Isten!”

S a régi ház régi angyali szeretettel fogadják a szüntelen jövő új angyalokat s megújítják az élet körforgását, új tavasszi hajásokat keltve az ősi törzson.

SPORT

Negyven évvel a lábában tizenegy másodpercet futott százon

A harctéri szolgálat üres óráiban a német katonák állandóan sportolnak. Különösen a régi sportemberek örvendenek ennek, mert most más elfoglaltság hiányában visszatérhetnek kedves szórakozásokhoz. Számos régi nagyság ér így el számottevő eredményt ebben a különleges „másodvirágzásban”.

Igy például a német Büchner, aki már 1925-ben, tehát 17 évvel ezelőtt szerepelt a német atletikai válogatottban a bécsi öt nemzet versenyén, most szabályos körülmények között 11 mp-et futott. Büchner hónapokon át kemény edzéssel készülődött, meg akarta mutatni, hogy még mindig elég gyors és ez sikerült is neki.

Tekintettel arra, hogy Büchner már hosszú évek óta nem versenyzett és 40. évét tapossa, eredménye valóban bámulatos.

Egy másik kiváló német atléta jó eredményéről is érkezett híradás. Jonath, a losangelesi olimpia 100 m-es versenyének harmadik helyezette most 11.4 mp-es tisztes eredményt ért el, ami ugyancsak jó teljesítmény.

Megindul a nemzetközi jégkorong-idény

Az idei tél első jégkorong mérkőzését Stockholmában játszották. A Göta az AI ellen 4:1 (2:0, 2:1, 0:0) arányban győzött.

A svéd Jótéttsklubon együttese különben közép-európai portyát tervez, melynek során Svájcban és Magyarországon szerepelniük, innen esetleg Bécsbe is utaznának.

A svájci válogatott pedig a németek elleni mérkőzése után két ízben is össeméri tudását a magyar válogatottal. Egyszer Svájcban, egyszer pedig Budapesten találkoznak majd.

Sporthírek mindenfelől

A magyarok összeállították a december 3—5 között Németországban megtartandó ökölvívó hármaviadala a csapatukat. Ezek szerint a magyarokat Miriszlay, Bogács, Torma I, Vajda, Torma II, Jászai és Homolya képviselik majd. A németek a számba jöhető öklözőket edzőtáborba vonták össze és csak az ott látottak alapján állítják majd össze válogatottjukat.

A Madridban lebonyolított spanyol—olasz hívatásos ökölvívómérkőzés eredményei: Bueno spanyol pontozással győz Musina olasz ellen, Palermo olasz pontozással győz Pedro Ros spanyol ellen, Loveras spanyol pontozással győz az olasz Bondavalli ellen. Alvarez spanyollal szemben szabálytalan ütés miatt léleptették az olasz Proiettit.

Amszterdamban a Het „Y” nevű holland uszó egyesület fennállásának 50 éves jubileuma alkalmából versenyt rendezett. A fontosabb eredmények: Női számok: 100 m gyors van Schaik 1:03.5. 400 m gyors van Schaik 5:40.3, 100 m hát van Fegelen 1:16.6, 200 m mell Haverlag 3:04. A férfi számok eredményei: 100 m gyors Molinar 1:02.1, 100 m hát van Schouwen 1:10.4, 200 m mell Kruithof 2:53.4.

Vécsey, a NAC karsusa kitünő formában van és egy soron következő válogatott mérkőzésen, alighanem elfoglalja majd Tóth helyét a magyar válogatottban.

Ma csütörtökön a törvívás csapatversenyével kezdődik Budapesten a magyar—német—olasz vívóviadal. Délután az egyéni, pénteken a párbajtőr-csapat és egyéni, míg szombat és vasárnap a kardvívásra kerül a sor. A hármaviadallal egyidőben bonyolítják le a magyar—német barátság-kupa versenyt is, amelyen a hölgyvívók is szóhoz jutnak. A hármaviadal alkalmából ugyancsak Budapesten tartja első ülését az új európai vívósövetség.

A német tenisz-szakhivatal ranglistát állított össze a német teniszszők ideji teljesítményei alapján. A ranglista első helyén Koch áll, Eppler és Göpfert előtt.

A magyar labdarúgó NB II-ben az első csoport már befejezte az őszi idényt, itt a Debreceni VSC az őszi bajnok 15 ponttal a 10 pontos Marosvásárhelyi SE előtt. A második csoportban a Szegedi VSE vezet 16 ponttal a 13 pontos Kaposvári RAC előtt. A harmadik csoportban a Győri ETO áll az élen 15 ponttal. A legnagyobb a harc a negyedik csoportban, ahol a Kassai RAC 12 pontjával szemben az Ózdi VTK, a MAVAG és a Lampart csapatainak 11—11 pontjuk van. Az ötödik csoportban a BSZKRT vezet biztosan.

NEVELÉS A CSALADBAN

Néhány gyakorlati tanács

Az ember társas lény. Osidóktól fogva a család volt a legkisebb társadalom. A társasélet gyümölcse és Isten ajándéka a „gyermek.” Ő a kapocs a jelen és a jövő között. Talaj, mely várja a munkást, hogy annak ténykedése folytán buzát, vagy konkolyt teremjen. Örköse és lovábbítója korunk műveltségének.

Nevelését már a régi népek is szükségesnek tartták. Századok folyamán az akkor uralkodó áramlatoktól követelt nevelésben részesítették. A spártaiak a test, az athéniak a szellem és test nevelésével látták biztosítva hatalmi vágyukat. A nemzetek aszerint mutattak fel haladást, vagy visszaesést, hogy milyen mértékben értékelték az ifjúság testi-szellemi fejlődését.

Évszázados tapasztalatok arra a meggyőződésre jutottak, hogy legmegfelelőbb alakulat, mely képes nemzedékeket átforgatni, az iskola. Azonban amíg a gyermek eléri az iskolai korhatárt, addig is föltétlenül testi-szellemi irányítást igényel. A szülők beszéde, cselekedete kitérőhétetlen nyomokat hagy a gyermeki lélekben. A gyermek testi és szellemi fejlődéséért elsősorban a család a felelős.

A gyermek nem kicsinyített kópésza a felnőtteknek, hanem egészen különálló egyén. Mielőtt hozzá fogunk a neveléshez, ismernünk kell a gyermek világát. Először neveljük meg magukat. Hogy adjunk abból, amivel mi magunk sem rendelkezünk.

Skiztassuk meg: engedelmességre, kötelességtudásra, igazságművelésre, lemondásra, mértéktartásra, stb. A megszokás az egész életre kihat. Amit kis korában szülei törődés- és példája folytán magáévá tett, azt felnőtt korában is megtartja és aszerint fog cselekedni. A megszokásához később a megfontolás járul s végül kialakul a gyermek ítélőképessége. Legünk mindig következetesek. Ha valami feladatot adunk, azt föltétlenül ellenőriznünk kell, mert ha nem szoktatjuk a gyermeket ahhoz, hogy feladatát pontosan végezze el, felületesség válik. Tudnunk kell észrevesztetni a szigorúságot a szeretettel. Ne forduljon elő hogy amit az anya tilt, azt az anya megengedje. Ha valamit eltiltunk, mondjuk

meg annak az okát is, mert így fejlesszük a gyermek ítélőképességét és titokban nem fogja csak azért is elkövetni. Mielőtt a gyermek cselekednének, itélkezik s ha a büntetés kenetelen képzete felulul, kerül a rosszat. Amikor megjutalmazunk, kellemes érzelmeket ébresztünk benne, munkára ösztönözzük. Vigyázzunk, mert a büntetés és jutalmazás csak eszköz s nem cél! A sok büntetés elveszi a munkakedvet, a sok jutalmazás pedig elbizakodottá teszi. Föltétlenül szoktassuk rá a gyermeket a bocsánatkérésre is.

A gyermekcipőből kinövünk, de a szülők tiszteléből kinövünk soha sem szabad. Kívánhatják-e azok a szülők, hogy gyermekeik megbecsüljék-e azok, akik nem becsülik meg saját magukat, ha elhanyagolják szülői kötelességüket, ha azt a kevés jövedelmet, melyet szerezni tudnak, elsősorban nem gyermekeikre fordítják és ha főképpen gyermekeik testi-lelki nevelésével nem törődnek?

Gyermekeink között különbséget sem büntetésnél, sem jutalmazásnál ne tegyünk. Legyen mindenik egyformán kedves, mert ha nem, a testvér gyűlölni fogja a testvér. Hogy tiszta képet alkothassunk magunknak, ismernünk kell legkisebb cselekedeteiket is. Wilde Oszkár élete végén elcsüggedten így sóhajtott fel: „Megfeledkeztem arról, hogy jellemünket a mindennapi kis cselekedések formálják, vagy ferditik el.”

A nevelésben nagy része van a vallásoktatásnak. A vallás a gyermek lelkét eltölti nemesebb érzelmekkel, irányítja lelkét, hat az akaratra. Fejleszti a lelkiismeretet, mely szabályozója az értelemnek. Így lesz urrá az értelem az érzelmen felett.

A nevelésben türelmetlenkedni nem szabad. Tanuljunk a földművestől, aki fáradsággal munkálja meg földjét, szánt-vet és azután türelmesen várja a termést. És ha az idén nincs termés, újra hozzáfog a munkához abban a hitben, hogy jövőre jó termés lesz.

Ha minden szülő igazi nevelője lesz gyermekeinek, nagy hirtelenséggel megújulhat a jövőjüket, saját magának támasztó és népeinek jobb jövőjét.

Kórnemes József (Sáuca-Szőkefalva)

KÖZGAZDASÁG

A kőolajtermékek kicsinyben való új ára az erdélyi és bánági városokban

A Rador-iroda jelentése nyomán két nap előtt közzétük a kőolajtermékeknek Bucurestire, Timisoara-Temesvárra, Aradra, Brasov-Brassóra és Sibiu-Nagyszebenre megállapított új árát. Most a hivatalos lap nyomán valamennyi kőolajterméknek az erdélyi és bánági városokban való új árát közölhetjük.

Gépkocsi-benzin kicsinyben Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 22.50 lej, Aradon 23 lej, Beius-Belényesen 23.50 lej, Brasov-Brassóban 21 lej, Oravita-Oravicabányán 32 lej, Fagaras-Fogarason 21.50 lej, Devan 23 lej, Lugoj-Lugoson 23 lej, Sibiu-Nagyszebenben 22 lej, Sighisoara-Segesvárott 21.50 lej, Blaj-Balázsfalván 22.50 lej, Timisoara-Temesvárott 23 lej és Turda-Tordán 22.50 lej literenkint.

Világító kőolaj kicsinyben Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 8 lej, Aradon 8.50 lej, Beius-Belényesen 9 lej, Brasov-Brassóban 7 lej, Oravita-Oravicabányán 9 lej, Fagaras-Fogarason 7.50 lej, Devan 8.50 lej, Lugoj-Lugoson 8.50 lej, Sibiu-Nagyszebenben 7.50

lej, Sighisoara-Segesvárott 7.50 lej, Blaj-Balázsfalván 8.50 lej, Timisoara-Temesvárott 8.50 lej és Turda-Tordán 8 lej literenkint.

Ipari motorina kicsinyben való vételnél Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 9.50 lej, Aradon 9.50 lej, Beius-Belényesen 9.50 lej, Brasov-Brassóban 9 lej, Oravita-Oravicabányán 9.50 lej, Fagaras-Fogarason 9 lej, Devan 10 lej, Lugoj-Lugoson 9.50 lej, Sibiu-Nagyszebenben 9 lej, Sighisoara-Segesvárott 9 lej, Blaj-Balázsfalván 10 lej, Timisoara-Temesvárott 9.50 lej és Turda-Tordán 9.50 lej literenkint.

Kocsikenésre szolgáló pakura kicsinyben Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 9 lej, Aradon 10 lej, Beius-Belényesen 10 lej, Brasov-Brassóban 5 lej, Oravita-Oravicabányán 10 lej, Fagaras-Fogarason 7.50 lej, Devan 9 lej, Lugoj-Lugoson 9.50 lej, Sibiu-Nagyszebenben 5 lej, Sighisoara-Segesvárott 8 lej, Blaj-Balázsfalván 8.50 lej, Timisoara-Temesvárott 5.50 lej és Turda-Tordán 9 lej kilogrammonkint.

A denaturált kőolaj-benzin Alba-Iulia-Gyula-

fehervárról 12.20 lej, Aradon 13 lej, Beius-Belényesen 13.50 lej, Brasov-Brassóban 10.30 lej, Oravita-Oravicabányán 13.40 lej, Fagaras-Fogarason 10.90 lej, Devan 13.10 lej, Lugoj-Lugoson 13 lej, Sibiu-Nagyszebenben 11.70 lej, Sighisoara-Segesvárott 11.40 lej, Blaj-Balázsfalván 12.70 lej, Timisoara-Temesvárott 13.20 lej és Turda-Tordán 12.50 lej kilogrammonkint.

A denaturált nehéz benzín Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 11.90 lej, Aradon 12.80 lej, Beius-Belényesen 13.30 lej, Brasov-Brassóban 10.10 lej, Oravita-Oravicabányán 13.20 lej, Fagaras-Fogarason 10.70 lej, Devan 12.80 lej, Lugoj-Lugoson 12.70 lej, Sibiu-Nagyszebenben 11.40 lej, Sighisoara-Segesvárott 11.10 lej, Blaj-Balázsfalván 12.40 lej, Timisoara-Temesvárott 13 lej, Turda-Tordán 12.20 lej kilogrammonkint.

A mezőgazdasági motorina Alba-Iulia-Gyulafehérvárról 7.20 lej, Aradon 7.40 lej, Beius-Belényesen 7.50 lej, Brasov-Brassóban 6.70 lej, Oravita-Oravicabányán 7.40 lej, Fagaras-Fogarason 6.99 lej, Devan 7.80 lej, Lugoj-Lugoson 7.40 lej, Sibiu-Nagyszebenben 7.10 lej, Sighisoara-Segesvárott 7 lej, Blaj-Balázsfalván 7.70 lej, Timisoara-Temesvárott 7.50 lej és Turda-Tordán 7.30 lej kilogrammonkint.

A számlabólvesz, iktatási illeték és a rendkívüli nemzetvédelmi illeték a vásárlót terheli. Ezek az összegek nincsenek benne a felsorolt árakban.

A timisoarai városi mozik műsora

CAPITOL

Az év leghatalmasabb drámai alakítása

Rembrandt

Főszerepben:
EWALD BALSER — HERTA FEILER
GISELA UHLEN

THALIA

Óriási film a cirkusz életéből, a felejthetetlen
LA JANA táncosnővel!

Truxa

Főszerepben HANNES STELZER, E. FÜRBRINGER

APOLLON

Csodás vígjáték Forzano ismert színműve nyomán.

FORGÓSZEL

Főszerepben:
PAUL KEMP — MARGRIT DEBAR

Apróhirdetések

HIRDETŐINK FIGYELMEBE! Vidékről beküldött apró hirdetéseket csak a hirdetés díj előzetes beküldése mellett közölünk. A hirdetésen kérjük a pontos név, lakcím, valamint a hirdető személyazonosságát igazolványa számának is a feltüntetését. Helybeli hirdetéseket telefonon nem vesszünk fel!

DÍJSZABÁS. Hirdetések díja 15 szóig 45 lej, minden további szó 5 lej. Vasárnapi számban 15 szóig 70 lej, minden további szó 5 lej. Aláírási díj 10 szóig 15 lej, minden további szó 2 lej. Jelleg és cím a kiadóban jelzésű hirdetéseknel 15 lej pótdíj fizetendő. Üzleti hirdetések csak keretes hirdetésként vehetők fel. Hivatalos idő 1/2-1/2-ig, 3-7-ig. Apróhirdetéseket másnapra csak déli 1/2 óráig és a korlátozott és rendelkezésünkre álló helyhez mérten vesszünk fel a timisoarai-temesvári kiadóhivatalban.

Alkalmazás

JÓLFŐZŐ minden szakszónót, éves bizonyítványokkal keresek. Timisoara-Temesvár, II., Petru Tegele-utca 1. szám, földszint, ajtó 3. Jelentkezni d. u. 2-4 óra között. (5268)

Férfi keresek házartásba jólfőző mindenest azonnalra felveszek, zóna. Jelentkezni Timisoara-Temesvár II., Balas-utca 32. (977)

Megbízható bejárónót keres a Kakucsés- és napközi otthon. Jelentkezni Timisoara-Temesvár II., Detunata-tér 7. szám. (5273)

Fiatal nő keresek felveszünk. Kis pék. Timisoara-Temesvár II., Balas-utca 2. (5272)

VADKIHORDÓT azonnalra felvesz a Déli Hírlap timisoarai-temesvári kiadóhivatala. (5270)

VILLANYSZERELŐT állandó munkára keresünk. Timisoara-Temesvár Constanta-utca 5. szám. (916)

Középkorú nő, szakszónókat keresünk. Timisoara-Temesvár II. O. Iosif utca 12. szám. (1015)

Minden szakszónót azonnali belépésre keresünk. Timisoara-Temesvár Vladica Balescu utca 7. szám, ajtó 1. (999)

FIATAL NŐT takarításra keresek. Dr. Deutsch, Timisoara-Temesvár, I., Ady-utca 2, II. emelet, ajtó 6, Palace-épület. (991)

Keresünk fiatal, elsőrendű román-nőmet gyorsírónót. Ajánlatokat Drasel Irodába, Timisoara-Temesvár IV., Brațianu-utca 18. szám alá kérjük. (973)

Pékségedet azonnal felveszek. Mandl Ferenc pékmester, Timisoara-Temesvár V., Rotariu-utca 22. szám. (930)

KERESKEDŐSEGÉD fűszer-vegyes szakmában, szolid, szorgalmas, megbízható, állást kaphat. Miski József, Abrud. (3917)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező, 50 éven felüli nő keresek kis háztartáshoz, jó fizetés mellett. Jelentkezni délután 4-ig. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (1051)

MINDENES bejárónót vagy ötvenen felüli, magas fizetéssel felveszek. Deutschné, Timisoara-Temesvár, III., Iosif Gal 5., ajtó 1. (1062)

KIFÜTŐ tanulóleányt fizetéssel azonnal felveszek. Salon Braun, Timisoara-Temesvár, III., Remus-utca 10. (1046)

Bejárónót reggeli órákra felveszünk, Bejáróban lakó előnyben. Tudakozódás délután 5-6 közt Timisoara-Temesvár I., Lonovics-utca 8., I. emelet 15. (1039)

NAPSZABÓT azonnalra keres Dobrota és Kincs, Timisoara-Temesvár, II., 3 August-utca. (1034)

Asztalossegédet és tanoncot jó fizetéssel felveszek. Timisoara-Temesvár V., Plavosin-utca 4. szám. (1032)

BEJÁRÓ takarítónót egész napra (visszeleni nem kell) keres Aggok Háza, Timisoara-Temesvár, II., I. Klein-utca 32. (1059)

IRODAI munkaerőt, román nyelvismerttel, keres vállalat. Timisoara-Temesvár I., Regina Maria-körút 17. szám. (5278)

ÜGYES flaschen-apulnizónót felveszek. Timisoara-Temesvár, IV., Bonnaz-utca 11. szám, I. emelet, ajtó 4. (1042)

GYERMEKHŐCIPÓT, lehetőleg fehérét, 27-28-ast, kifogástalan állapotban levőt veszek. Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 46. szám, ajtó 6. (1048)

MINDENES, tiszta szakácsnót felveszek. Timisoara-Temesvár, III., Tudor Vladimirescu-sor 7. szám, I. emelet, volt Fehér Kereszt. (1069)

ALKALMAZUNK jó fizetéssel fiatal boy-szolgálatra. Balcan boyvállalat, Timisoara-Temesvár, I., Ungureanu-utca. (1052)

BORBÉLYSEGÉDET heti 1500 lej fizetéssel felveszek. Timisoara-Temesvár, II., Dacilor-utca 10. szám. (1083)

Keresünk utazót, aki cikkeivel a mi cikkein ket is magával vinné. Olympia deposit de hartie si rechizite de seris engros, Timisoara-Temesvár, II., Stefan cel Mare-utca 49. szám. (1075)

Állást keres

Intelligens kisasszony érettségizett, állást keres December 1-től délutánra csak iskolás gyerekek korrepetálására vállalom. Címeket „Érettségizett” jellegére a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (846)

Gyermekhez állást keres 3 nyelvet beszélő, háztartáshoz kitünően értő, gyermek szerető türelmes nő. Esetleg félnapra is. Jelentkezni „Komoly” jellegére a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (1059)

Mélyen szomorodott szívvvel jelentjük, hogy a legjobb férj és apa

Kovács Sándor

életének 81. évében 1942. november 16-án elhunyt.
Kívánsága szerint csendben temettük el.
Nyugodjék békében.

Özvegy. KOVÁCS SANDORÉ
Özvegy. Roth Zsigmondné Kovács Józsa
Braun Richard és neje

BEJÁRÓNŐNEK mennék a III-ik kerületben. Ugyanott takarítást vállal tiszta asszony. Timisoara-Temesvár, III., Gheorghe Cosbuc-utca 5. szám. (1084)

FEHÉRNEMŰ-varrónó vállalat ágynemű, férfi- és gyermekfehérnemű-varrást. Házhöz is megy. Edelhauserné, Frateia-Kissoda, X. utca 75. szám. (815)

MOSÁST, vasalást vállalom. Timisoara-Temesvár IV., Preyer-utca 3. Érdeklődni a házmesternél. (1060)

Keresünk az Erdély-bánáti fűszer-kereskedőknél bevezetett proviziós

utazót

esetleg 2-3 más képvisellel. Ajánlatokat szíveségből: „Generala”, Timisoara-Temesvár Gojdu-utca 9.

Adás-vétel

Jó állapotban lévő pokrócot keresünk megvételre. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (5271)

Perzsbunia, háromgyedés, kinezüst dísz tárgyak és egy nagy asztalozó utazótáska eladó. Timisoara-Temesvár III., Asanesti-tér 3., első emelet, 4. (971)

Eladhat és vehet „Orient-Boy” által. Telefon 42-22 — 17-99. Timisoara-Temesvár I., Ungureanu-utca 9., dísz- és értéktárgyakat. (549)

Fekete női télikabát, fekete bársony télikosztyum, magas karcsú alakra eladó. Timisoara-Temesvár II. Dacilor utca 5. szám, II. emelet. (1007)

Eladó tízezer új téglá, ugyanannyi öreg téglá. Érdeklődni Timisoara-Temesvár II., Dacilor-utca 10. sz. n. ajtó 21. (975)

Egy 500 kötetből álló magyar könyvtár eladó. Cím a timisoarai-temesvári kiadóban. (8018)

KITUNÓ zongora, angol repeticíós szerkezetű, rövid kesszúrós, fekete, eladó. Timisoara-Temesvár I., Regina Mihai-körút 4., II. emelet 8. (780)

Alkalmazás

Mindenes szakácsnőt, azonnal felveszek, Hallamasek, Arad, Regele Ferdinand körút 15, I. em. (4500)

Rendszerű szobaleányt, vidéki keresztény uricsalánál megfelelő fizetéssel azonnal alkalmazást nyer, Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 1 sz. Bogyó harisnya üzletben. (4502)

Keresünk asztalos segédek korra való tekintet nélkül, Tam lókat és gyakornokokat felvesszünk, Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (4519)

Komoly megbízható bejárónőt keresek. Jelentkezni délután, Arad, Crisban-utca 6, I. em. ajtó 4. szám, 2 és 3 óra között. (4503)

MEGBÍZHATÓ mindenest keresek december 1-re. Arad, Regele Ferdinand körút 31, I. em. (4532)

FERFI és női munkásokat keresünk. Arad, Dr. Mihai Veliciu-utca 4. szám. (4524)

Adás-vétel

Megvételre keresek 23-as sz. úti gyermek-hócipőt. Arad, Földes-patika épület, II., 7. (978)

Zongorahátát, négyzetleteset, megvételre keresek Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8 (4511)

A Tempo bizományi üzlet, Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, irasztalokat, varró- és írógépeket, ószoba-, ebédlő- és szobabutorokat, csillárokat, festményeket, reklámokat, kasszákat, egyes butorok, Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Zálogréditő lejárt megosszashatjuk Futárunk hatenként kétszer megy Timisoara-ra. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

Eladó új ház, 4 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, nagy veteményes és gyümölcsös-kerttel, háromgyedhold szőlő, új házzal, kőfalúval, pincével. Cim Aradul-nou (Uj-arad) Avram Iancu-utca 27. (4504)

KEVÉSEET használt 3 Hp. benzinmotor eladó. Lipova-Lippa, Orvos, mechanikus. (4411)

RUHASSZEKRÉNY, székek, asztal, üvegek, stb. eladók. Arad, Cosbuc-utca 44. (4513)

Eredeti keleti perzsaszőnyegek eladók. Arad, Baritiu-utca 6, ajtó 3. (4427)

Ablakok, ajtók, ajtótokok eladók. Megtekinthetők a déli órákban. Arad, Saguna-ut 162. (4536)

Fekete bécsi gyártmányú rövid zongora elsőrendű minőségű, utóáskás és jégsekrény eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8. (4537)

Két pár gyermekhócipő kitiűő állapotban 5-8 éveseknek eladó. Arad, Miron Cristea-ter 3, I. em. ajtó 2. (4538)

A 29. Decembrie 10 számú emeletes ház eladó. Felvilágosítást ad Dr. László ügyvéd. Siria, Arad megye. (4541)

TATÁRÉKTÜZHELY és kétajtós szekrény eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 3. (4522)

38-AS és 39-ES számú antilop cipők, szőnyeg, szép gobelinek olcsón eladók. Arad, Doamna Balasa-utca 199. ajtó 6. (4523)

MEGVÉTELRE keresek modern ajtókat, ablakokat, használható kút pumpát és Smer rádiót, sürgősen. Ajánlatokat a "Téli Hírlap" felé a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (1047)

Házak,

ódek szökek, ha mo. eladó a, vtele, cs. je, minden ar. o. z. atban.

HATSCHÉK Ügynökség, Arad

Caro körút 17 (volt 46) Tele on 16-95

RESTETT 2 vagy 3 ajtós ruhaszekrényt veszek. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4526)

OROSZ csikó-bunda kifogástalan és fekete 39-es új cipő eladó. Arad, Goldis-utca 12. (4527)

ELADÓ olcsón, összeesukható vaságy és teljes frakköltöny. Arad, Oituz-utca 152. (4525)

ZONGORA eladó. Timisoara-Temesvár, II., Dascalul Ioanovici-utca 17. szám. Megtekinthető 3-5-ig. (1064)

JÓ ÁLLAPOTBAN levő Ideal és Adler írógép eladó. Timisoara-Temesvár, II., Gloriei-utca 2. szám, ajtó 4. (1045)

VENNEK kéz alatt 29-es cipőre hócipőt, bármilyen színben. Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 23. szám, I. emelet, ajtó 3. (1070)

ELADÓ középtermű férfi alakra télikabát, öltönyök és magasszárú cipők. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (1030)

GYERMEKKOCSI, mély, kékszíni és gyermekasztal székkel eladó. Ugyanott patefont vagy gramfont keresek megvételre. Timisoara-Temesvár, Carol-körút 42. szám, ajtó 10. Megtekinthető fél 3 és 4 óra között. (1031)

Bőtőszíni finom női télikabát, kitiűő állapotban, magas, karcsú alakra eladó. Jakobovits, Timisoara-Temesvár IV., Berthelot-körút 10, II. em. (1023)

ELADÓ fekete kombinált szekrény, 6 m. futószőnyeg, olcsó szürke bunda. Timisoara-Temesvár, III., Meşianu-utca 5, I. emelet. (1078)

A Dumbravai fogyasztási és értékesítő Hungya szövetségét vezetője pályázatot hirdet a boltkezelői és kereskedői állásra. Szavatolás és belépésnél 50.000 lej üzletrészjegyzés és 150.000 lej első helyen való betéti ázás. Javaldalmazás a boltból 4%, a keres-mábol 8% a jövedelemől, 20m³ tűzifa és 20 kg. kőolaj. A pályázatokat Monus Sándor, Dumbava címére kérjük.

ELADÓ teljesen új női hosszú pézsmahát-bunda és egy ovális makramé asztalterítő. Megtekinthető délelőtt 10-1-ig. Timisoara-Temesvár III., Brancoveanu-utca 72. szám, második csongó. (1077)

Perzsabunda, két férfitélikabát prémbléssel, egy Weazo bunda, lábszak, nagy fekete gyapjukendő két csillár, kis asztal, állótűkő, könyvtárvány, két faviágoszlop, egy palma, 8 kivi és 66 drb. butélias üveg, minden kifogástalan állapotban eladó. Kósár, Timisoara-Temesvár, III., Romulus-utca 76 szám, alsó csongó. (1053)

Nagy vaskályha, férfikabát, ágynemű, ünneplő ruha, törvénykönyvek, sürgősen eladók Timisoara-Temesvár, V., Popa Istina-utca 1 szám. (1055)

Női fekete télikabát kifogástalan állapotban eladó, erős alakra is. Timisoara-Temesvár, III., Mihai Gaspar-utca 3 szám, alsó csongó (1058)

BRASOVI-BRASSOI ASZTALOSÜZEM keres alapos, erélyes, üzemi mestert. Az illető szakmáját alaposan tanult asztalos-szakember legyen, aki hozzászokott az önálló munkához, munkássait körültekintő módon és céltudatosan vezetni tudja és tökéletesen bírja a belső kialakítást, otthonos a stílus és luxusbutor kiképzésben. — Ajánlatokat a „Kronstädter Zeitung” Brasov-Brassóba kérünk „Asztalos szakember” jellegre.

BAKKANCS 40-es teljesen új eladó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (4530)

NAGY kávées lenabrosz, kárpított sodronymatrac eladó. Arad, Cosbuc-utca 19, I. em. (4531)

Kötőgépet, vékony, vastag fonállal dolgozható kötött kabát (szvetter) kötéséhez, megvételre keresek. Ajánlatok ármezjeléssel Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (4539)

RUHASSZEKRÉNYT modernet megvételre keresek. Cimeket „Lakkozott” jellegre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (4528)

Lakás

Orvos keres 2 szobás, összkomfortos lakást, vagy lakásrészt, Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8. (4533)

Butor beraktározásra alkalmas száraz raktárhelyiséget vagy egy szobás lakást keresek. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8 kérek. (4535)

Egyszobás, konyhás lakást Radnai ut környékén keresek. Tenczlinger Dezső, vasúti motorfűtőház, Arad, a viadukton túl. (4540)

1-2 BUTOROZOTT vagy üres szobát konyhával, konyha-használattal, a műegyetem közelében keresek. Ajánlatokat „Cs. I.” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (1044)

KIADÓ 2 szobás butorozott lakásrészt, fürdőszobahasználattal, házaspárnak. Megtekinthető 10-12-ig. Cim a timisoarai-temesvári kiadóban. (1049)

SZÉPEN butorozott szoba, különbejárattal, uriembernek elsejére kiadó. Érdeklődni Vargánénál, Timisoara-Temesvár I., Fágáres-utca 12., (TMTE-pálya), az udvari lakásban. (1057)

BUTOROZOTT szoba, előszobával, fürdő-, esetleg konyahasználattal, december 1-re két személynek is kiadó. Timisoara-Temesvár III., Virgil Onitiu-utca 6. (1052)

AZONNALRA keresek üres vagy butorozott 3-4 szobát, fürdőszobát, konyhát, mellékhelyiséget, modern házkomfort, a Belvárosban vagy Gyárvarosban, az állomás közelében. Timisoara-Temesvár, Hotel Savoy 71-es szoba. (1056)

MODERN és antik háló, ebédlők, uri és kombinált szobák, bundák, prémekek, szunksz pelerin, vízhatlan hálósák, zongorák, keleti és belföldi szőnyegek, márkás képek, szervizek, fiukabát (10-13 éves), 33, 34 és 27-es bakkancs, stb. sürgősen eladók. Gáborné, Timisoara-Temesvár, III., T. Cipariu-utca 5. (1043)

CSALÁDI HÁZBAN 1 butorozott és egy üres nagy szoba, fürdővel, esetleg külön konyahasználattal, azonnal kiadó, nem zóna. Ajánlatokat a timisoarai-temesvári kiadóba „Házaspárnak” kérek. (922)

KERESEK butorozott szobát heti kétszeri használatra. Ajánlatokat „Téli” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (995)

BUTOROZOTT szoba fürdőszobahasználattal, két személynek december 15-re kiadó. Timisoara-Temesvár, IV., Bratianu-utca 23. szám, I. em., ajtó 3. (1071)

Műszerevény
Hajnál Izidorné az összes rokonok nevében is tudomásul adja, hogy huséges férj, sz. 1868. 06. 06. apa, após és unokáért, epedő nagyapa, Hajnal Izidor, állami nyugalmazott telekkönyvvezető, életének 72. megelégedett házasságának 43. évében október hó 4-én 1 órakor az örök nyugalom honába tárt. Szeretettel férjem temetése alkalmából megnyilvánult részvétet ez uton hálás szívvel köszönöm. Orastie, 1942 évi október 4-én. Özvegy Hajnal Izidorné.

Keresek elegánsan butorozott különbejárattal, fürdőszobahasználattal. Ajánlatokat „Erzsébetváros” jellegre a timisoarai-temesvári kiadóba kérek. (1017)

Butorozott szoba kiadó konyha használattal, nem árja családnak. Érdeklődni délután 3 órakor, Timisoara-Temesvár, III., Feldoara-utca 12 szám. (1076)

Különféle

Figyelem! Gyakorlott utazókat keresek sürgősen Erdély részére időszaki mellékekkel terjesztésére, rövidúru szakmánál. Ajánlatokat „Havi 30.000” jellegre Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu-utca 8 (4534)

Felokafartást, parkett-sírolást és nagyterületi vállalkozást vállalkozok. Lovas Károly, Arad, Oituz utca 111. (3772)

FIGYELEM HÖLGYEK! Ne dobják el régi kálapajkait. Olcsón a legutolsó dívat szerinti újjalakítjuk. Braşov-Brassó, Sft. Ioan-utca 4. szám, udvarban. (3890)

ÉPÍTETŐK FIGYELMEBE! Mindenféle építkezést, tervezést, művezetést vállalkozok. Strakovits építész, Arad, Cap. Ignat-utca 12., ajtó 4. (4497)

MOLYRÁGAST, égést, szakadást, minden anyagot művésziessen stoppolok. Arad legrégibb műstoppolója. Olcsó árak. Numa Pompiliu-utca 31. (4529)

Eivesztettem pénztárcámat, személyazonosságig igazolványomat, CFR karntem. Megtalálót kérem, legalább irataimat adja vissza, amiért jutalmat kap. V. Gantú, Timisoara-Temesvár II., Cantacuzino-utca 9. szám. (1035)

ELCSERÉLNEM Ludus-Maros ludason lévő 3 szoba-konyhás lakóházamat és 7 holdból álló 1. oszt. szántóföldemet, gazdasághoz szükséges melléképületekkel, közvetlen vasútállomás és Mures-Maros mellett, Marosvásárhely környékén lévő, hozzá hasonlóval. Esetleg eladnám. Érdeklődni a Ludus-Maros ludas; lapbizományosnál. (3918)

ELCSERÉLNEM üzemen lévő 300-as tejszeparátort, csakis jómárkájú kisebb szeparátorral. Láptária Fekete, Hia, juđ. Hunedoara. (925)

RÉGI nyakkendőből újat készít Szűts, Timisoara-Temesvár, I., Diaconovici Loga-körút 20, ajtó 3. (923)

A FORRÓ VASALÓ hányszor kiegészítő drága ruháit és mint használhatat ant eldobta. Most ismét használhatóvá teheti, ha műtőmessel beszöveti B. Kemény Klárinál, Timisoara-Temesvár III., Str. Porumbescu 69. (950)

Fehér gyermek-hócipőt, 24-es számú, cserélnék 27-28-as számmal. Timisoara-Temesvár II., Romulus-utca 27., ajtó 18. (1030)

VÁLLALOK olcsón fehérenemű és harisny javítást. Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 32. szám, I. emelet, ajtó 15. (1020)